EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

مقاصد الحج

Maqāṣid al-ḥajj

ȚELURILE PELERINAJULUI

ʿABD AL-RAZZĀQ
AL-BADR

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

ʿAbd al-Razzāq al-Badr

Țelurile pelerinajului

مقاصد الحج

Maqāṣid al-ḥajj

Institutul Tawhid
România · 2026

Titlul original: مقاصد الحج
Ediția I
© 2026 Institutul Tawhid, pentru traducerea în limba română.
Text arab coranic: Tanzil Project, text Uthmani v1.1, © 2007–2026, CC BY 3.0 · https://tanzil.net.
Ediția-sursă: ʿAbd al-Razzāq al-Badr, Maqāṣid al-ḥajj, Dār al-Faḍīlah, seria Rasāʾil al-Faḍīlah, nr. 18. Exemplarul din biblioteca oficială a autorului.
Institutul Tawhid · https://www.tawhid.ro

Cuprins

Introducere 1
1 Înfăptuirea monoteismului 4
2 Dobândirea mulțumirii lui Allah și salvarea de Foc 10
3 Cultivarea evlaviei față de Allah 16
4 Păstrarea pomenirii lui Allah 19
5 Întărirea credinței 25
6 Adâncirea răspunsului la chemarea lui Allah 28
7 Dobândirea marilor foloase ale pelerinajului 34
8 Amintirea vieților profeților 36
9 Adâncirea urmării Trimisului lui Allah 44
10 Deosebirea de practicile și rătăcirile politeiștilor 47
11 Amintirea Vieții de Apoi 54
12 Înfăptuirea frăției religioase 60
13 Formarea bunelor moravuri 64
14 Înfăptuirea cumpătării 67
15 Recunoașterea binefacerii lui Allah 71
Bibliografie 75
Indice 76

Introducere

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Cel Îndurător.

Lauda Îi aparține lui Allah, Stăpânul Măreției și al Generozității! El le-a impus robilor Săi pelerinajul la Casa Sa Sacră și a rânduit pentru acesta o răsplată îmbelșugată și daruri bogate. Cine împlinește pelerinajul la Casă, fără vorbe ori fapte indecente și fără păcate, se întoarce curățat de păcate precum în ziua în care l-a născut mama sa, lipsit de păcate și de greșeli. Mărturisesc că nu există nicio divinitate vrednică de adorare în afară de Allah, singur, fără asociat, Suveranul Atoatecunoscător. Și mărturisesc că Muḥammad este robul și Trimisul Său, cel mai bun dintre cei care s-au rugat, au împlinit pelerinajul și au postit. Binecuvântările și pacea lui Allah fie asupra lui, asupra familiei sale și a companionilor săi aleși și vrednici!

Acestea fiind spuse:

Pelerini ai Casei Sacre a lui Allah! Îl lăudăm pe Allah, slăvit și preaînalt fie, cu laudă multă, bună și binecuvântată, pentru că ne-a înlesnit tuturor venirea ca să împlinim această faptă de ascultare și sosirea ca să săvârșim această adorare. El, slăvit fie, ne-a cinstit făcându-ne în acest an dintre oaspeții Celui Milostiv. Într-un hadith, Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, spune:

الْحُجَّاجُ وَالْعُمَّارُ وَفْدُ اللَّهِ، دَعَاهُمْ فَأَجَابُوهُ، وَسَأَلُوهُ فَأَعْطَاهُمْ.

«Pelerinii care împlinesc hajj și cei care împlinesc ʿumrah sunt oaspeții lui Allah. El i-a chemat, iar ei I-au răspuns; I-au cerut, iar El le-a dăruit.»[1]

Lui I se cuvine lauda, laudă multă, bună și binecuvântată, așa cum Domnul nostru iubește și primește. Lui I se cuvine lauda pentru fiecare binefacere cu care ne-a binecuvântat, veche sau nouă, ascunsă sau văzută, aparte sau generală. Îl rugăm pe El, slăvit și preaînalt fie, să ne insufle tuturor recunoștința pentru binefacerea Sa și buna Sa adorare și să ne înlesnească tot ceea ce El iubește și primește.

Pelerini ai Casei Sacre a lui Allah! Subiectul acestei cuvântări, *«Țelurile pelerinajului»*, este unul de o mare însemnătate și de o deosebită importanță. Fiecare dintre noi, când are înainte împlinirea pelerinajului la Casa Sacră a lui Allah, are nevoie să își amintească marile țeluri ale pelerinajului, ca să îi săvârșească rânduielile și să îi împlinească riturile, înfăptuind acele țeluri și ducând la îndeplinire acele obiective.

Pelerinajul este unul dintre stâlpii Islamului, o mare faptă de ascultare, o adorare însemnată și una dintre cele mai mari fapte

1 Relatat de al-Bazzār în al-Musnad, după cum apare în Kashf al-Astār, nr. 1153. Al-Albānī l-a declarat bun în al-Silsilah al-Ṣaḥīḥah, nr. 1820.

prin care credincioșii se apropie de Allah, slăvit fie. El are țeluri nobile și obiective însemnate, pe care se cuvine să ni le amintim. Acestea sunt numeroase, însă mă voi limita la cele mai importante și mai mărețe dintre ele. Numai de la Allah cer ajutor și reușită și Îl rog, slăvit fie, să primească acest efort și să îi sporească binecuvântarea. El singur este Ocrotitorul, fără asociat, și numai prin El vine reușita.

1 Înfăptuirea monoteismului

Printre marile țeluri ale pelerinajului — și acesta este cel mai mare și mai măreț dintre ele — se află înfăptuirea monoteismului față de Allah, binecuvântat și preaînalt fie, dezicerea de opusul său, adică asocierea de parteneri lui Allah, și eliberarea de aceasta. Acesta este cel mai însemnat țel și cel mai mare obiectiv, căci monoteismul este temelia pentru care Allah, slăvit și preaînalt fie, ne-a creat și ne-a adus la existență ca să îl înfăptuim.

Prin marile rânduieli ale pelerinajului, prin riturile sale însemnate și prin locurile sale binecuvântate, se arată limpede înaltul rang al monoteismului și treapta sa înălțată. El este temelia pe care se clădește religia lui Allah și pe care se întemeiază orice faptă de ascultare prin care credinciosul se apropie de Allah, slăvit fie. Orice faptă de ascultare și de adorare care nu se întemeiază pe monoteism și pe dezicerea de asociere nu este primită de Allah de la cel care o săvârșește.

De aceea, Jābir, Allah să fie mulțumit de el, a spus, în relatarea sa despre pelerinajul Profetului, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, din Ṣaḥīḥ Muslim, că Profetul a rostit talbiyah prin afirmarea monoteismului:

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ، لَا شَرِيكَ لَكَ.

«Răspund chemării Tale, o, Allah, răspund chemării Tale! Răspund chemării Tale, Tu nu ai niciun asociat; răspund chemării Tale! Cu adevărat, lauda și binefacerea Îți aparțin, precum și stăpânirea. Tu nu ai niciun asociat!»[2]

2 Ṣaḥīḥ Muslim, nr. 1218.

Aceste cuvinte mărețe sunt cuvinte de monoteism, de închinare curată lui Allah, slăvit și preaînalt fie, și de dezicere de asociere. Politeiștii, în schimb, rosteau talbiyah amestecată cu asociere și cu așezarea unor egali alături de Allah. În Ṣaḥīḥ Muslim, de la Ibn ʿAbbās, Allah să fie mulțumit de ei, se relatează:

كَانَ الْمُشْرِكُونَ يَقُولُونَ: لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، قَالَ: فَيَقُولُ رَسُولُ اللَّهِ: وَيْلَكُمْ، قَدْ قَدْ. فَيَقُولُونَ: إِلَّا شَرِيكًا هُوَ لَكَ، تَمْلِكُهُ وَمَا مَلَكَ. يَقُولُونَ هَذَا وَهُمْ يَطُوفُونَ بِالْبَيْتِ.

«Politeiștii spuneau: „Răspund chemării Tale, Tu nu ai niciun asociat!” Atunci Trimisul lui Allah, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, spunea: „Vai vouă! Opriți-vă aici, opriți-vă aici!” Dar ei adăugau: „În afara unui asociat care Îți aparține: Tu îl stăpânești pe el și ceea ce stăpânește el.” Spuneau aceasta în timp ce înconjurau Casa.»[3]

În talbiyah, cuvintele *«Tu nu ai niciun asociat»* se repetă de două ori: o dată după răspunsul *«Răspund chemării Tale»*, iar a doua oară după cuvintele *«Cu adevărat, lauda și binefacerea Îți aparțin, precum și stăpânirea»*. Prima afirmă că El nu are niciun asociat în răspunsul dat acestei chemări, iar a doua afirmă că El nu are niciun asociat în laudă, binefacere și stăpânire.

Aceasta este închinarea curată lui Allah în cele două feluri ale monoteismului: cel al cunoașterii și cel al faptei. Cel al faptei se află în cuvintele *«Răspund chemării Tale, o, Allah, răspund chemării Tale»*, iar cel al cunoașterii, în cuvintele *«Cu adevărat, lauda și binefacerea Îți aparțin, precum și stăpânirea. Tu nu ai niciun asociat!»*

3 Ṣaḥīḥ Muslim, nr. 1185.

Dacă s-a statornicit că întreaga laudă Îi aparține lui Allah, că orice binefacere vine de la El și că întreaga stăpânire Îi aparține, fără ca El să aibă vreun asociat în acestea, atunci numai Lui Îi este îndreptată talbiyah, numai Lui I se arată smerenie, iubire, supunere, ascultare și plecare înaintea voinței Sale. Cum să Îi fie pus alături, ca asociat în adorare, cineva care nu stăpânește nici măcar pielița unui sâmbure de curmală din acest univers și care nu are nicio parte în stăpânire, nu poate aduce folos sau înlătura răul și nu are în mâna sa puterea de a dărui sau de a opri? Allah este preaînalt mai presus de ceea ce Îi asociază! Întreaga poruncă Îi aparține lui Allah, fără asociat. Aceasta arată în chipul cel mai limpede deșertăciunea asocierii și faptul că adepții ei sunt dintre cei mai lipsiți de judecată oameni și dintre cei mai rătăciți de la calea dreaptă.
La locul de intrare în starea de iḥrām, când a început pelerinajul, Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a spus:

اللَّهُمَّ حَجَّةً لَا رِيَاءَ فِيهَا وَلَا سُمْعَةَ.

«O, Allah, fă ca acest pelerinaj să fie lipsit de fățărnicie și de căutarea faimei!»[4]

Apoi a pornit spre Mecca, rostind în talbiyah marile cuvinte ale monoteismului, care cuprind afirmarea lui, înfăptuirea sa și dezicerea de opusul său. Le repeta, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, pe drumul spre Mecca și când se deplasa între locurile ritualurilor.

4 Relatat de Ibn Mājah în al-Sunan, nr. 2890. Lanțul său de transmitere are o slăbiciune. Șeicul al-Albānī a adus în al-Silsilah al-Ṣaḥīḥah, nr. 2617, relatări care îl sprijină, astfel încât devine bun prin întărirea adusă de alte relatări.

Înconjurarea Casei, mersul între al-Șafā și al-Marwah, staționarea la ʿArafāt, staționarea la Muzdalifah și săvârșirea celorlalte fapte ale pelerinajului sunt toate acte de ascultare și de adorare întemeiate pe monoteism. Fiecare pelerin trebuie să urmărească prin toate aceste fapte și prin toate aceste acte de ascultare numai Fața lui Allah, slăvit fie. Allah nu primește fapta niciunui făptuitor decât dacă ea se întemeiază pe monoteismul față de El, slăvit și preaînalt fie. De aceea, într-un hadith qudsī se relatează că Allah, slăvit fie, spune:

أَنَا أَغْنَى الشُّرَكَاءِ عَنِ الشِّرْكِ، مَنْ عَمِلَ عَمَلًا أَشْرَكَ فِيهِ مَعِي غَيْرِي تَرَكْتُهُ وَشِرْكَهُ.

«Dintre toți cei luați drept părtași, Eu sunt Cel mai lipsit de nevoie de asociere. Cine săvârșește o faptă în care Îmi asociază pe altcineva îl las pe el și asocierea sa.»[5]

Cel căruia Allah, slăvit și preaînalt fie, i-a dăruit cinstea rostirii acestor cuvinte mărețe în talbiyah trebuie să aibă prezente în minte înțelesurile lor, să le înțeleagă semnificațiile și să se străduiască în viața sa să înfăptuiască monoteismul pe care ele îl arată. Astfel, Îi va închina lui Allah curat religia sa: nu va cere decât de la Allah, nu va căuta ajutor decât la Allah, nu își va pune încrederea decât în Allah, nu va aduce jertfă decât lui Allah, nu va face legământ decât pentru Allah și nu va îndrepta niciun act de adorare către altcineva decât Allah.

5 Relatat de Muslim, nr. 2985.

﴿قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
لَا شَرِيكَ لَهُ ۖ وَبِذَٰلِكَ أُمِرْتُ﴾

Spune: «Cu adevărat, rugăciunea mea, jertfa mea, viața mea și moartea mea Îi aparțin lui Allah, Domnul lumilor. El nu are niciun asociat. Aceasta mi s-a poruncit.»

Coran, al-An'ām 6:162–163 (fragment)

El trebuie să se țină de monoteism, să îl păstreze, să îi respecte drepturile și să se ferească de lucrurile care îl anulează și de opusul său, asocierea. Trebuie să se păzească întru totul de căderea în asociere sau în vreuna dintre cauzele, mijloacele și căile ei, făcând din monoteism cel mai mare țel și cea mai importantă dorință a sa și punând grija pentru el înaintea grijii pentru orice alt lucru. Astfel trăiește, astfel moare și astfel va fi înviat, cu voia lui Allah, slăvit și preaînalt fie.

2 Dobândirea mulțumirii lui Allah și salvarea de Foc

Unul dintre țelurile pelerinajului este dobândirea mulțumirii lui Allah, slăvit fie, salvarea de Focul Său și dobândirea iertării și a îndurării Sale. Numeroase dovezi arată acest mare țel. Printre ele se află cuvintele Profetului, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui:

مَنْ حَجَّ لِلَّهِ فَلَمْ يَرْفُثْ وَلَمْ يَفْسُقْ رَجَعَ كَيَوْمِ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ.

«Cine împlinește pelerinajul pentru Allah, fără vorbe ori fapte indecente și fără păcate, se întoarce precum în ziua în care l-a născut mama sa.»[6]

Și cuvintele sale, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui:

الْحَجُّ الْمَبْرُورُ لَيْسَ لَهُ جَزَاءٌ إِلَّا الْجَنَّةُ.

«Pelerinajul împlinit cu evlavie nu are altă răsplată decât Paradisul.»[7]

6 Relatat de al-Bukhārī, nr. 1521, și Muslim, nr. 1350.

7 Relatat de al-Bukhārī, nr. 1773, și Muslim, nr. 1349.

Și cuvintele sale din hadithul lui ʿAmr ibn al-ʿĀṣ:

أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ الْإِسْلَامَ يَهْدِمُ مَا كَانَ قَبْلَهُ، وَأَنَّ الْهِجْرَةَ تَهْدِمُ مَا كَانَ قَبْلَهَا، وَأَنَّ الْحَجَّ يَهْدِمُ مَا كَانَ قَبْلَهُ.

«Nu știai că Islamul șterge ceea ce a fost înaintea lui, că emigrarea șterge ceea ce a fost înaintea ei și că pelerinajul șterge ceea ce a fost înaintea lui?»[8]

Și cuvintele sale, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui:

تَابِعُوا بَيْنَ الْحَجِّ وَالْعُمْرَةِ، فَإِنَّهُمَا يَنْفِيَانِ الْفَقْرَ وَالذُّنُوبَ كَمَا يَنْفِي الْكِيرُ خَبَثَ الْحَدِيدِ وَالذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ، وَلَيْسَ لِلْحَجَّةِ الْمَبْرُورَةِ ثَوَابٌ إِلَّا الْجَنَّةُ.

«Împliniți hajj și ʿumrah unul după altul, căci ele îndepărtează sărăcia și păcatele, așa cum foalele îndepărtează impuritățile fierului, aurului și argintului. Pelerinajul împlinit cu evlavie nu are altă răsplată decât Paradisul.»[9]

8 Relatat de Muslim, nr. 121.

9 Relatat de al-Tirmidhī, nr. 810, și al-Nasāʾī, nr. 2631, din hadithul lui Ibn Masʿūd, printr-un lanț bun.

Dobândirea mulțumirii lui Allah, slăvit și preaînalt fie, este cea mai mare și mai măreață binefacere. Allah, slăvit fie, a spus:

﴿وَٱلْمُؤْمِنُونَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ۚ يَأْمُرُونَ
بِٱلْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ ٱلْمُنكَرِ وَيُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤْتُونَ
ٱلزَّكَوٰةَ وَيُطِيعُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ ٱللَّهُ ۗ إِنَّ
ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ جَنَّٰتٍ
تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا وَمَسَٰكِنَ طَيِّبَةً فِى
جَنَّٰتِ عَدْنٍ ۚ وَرِضْوَٰنٌ مِّنَ ٱللَّهِ أَكْبَرُ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ
ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ﴾

Credincioșii și credincioasele își sunt unii altora sprijinitori. Ei poruncesc binele, opresc răul, împlinesc rugăciunea, dau zakāt și ascultă de Allah și de Trimisul Său. Pe aceștia îi va cuprinde Allah cu îndurarea Sa. Cu adevărat, Allah este Cel Atotputernic, Cel Înțelept. Allah le-a făgăduit credincioșilor și credincioaselor grădini pe sub care curg râuri, în care vor rămâne veșnic, și locuințe plăcute în Grădinile Edenului. Însă mulțumirea lui Allah este mai mare. Aceasta este izbânda cea măreață.

Coran, al-Tawbah 9:71–72

El, slăvit și preaînalt fie, a amintit mai întâi faptele lor: ascultarea de Allah și de Trimisul Său, îndeplinirea îndatoririlor Islamului și a obligațiilor religiei, străduința de a arăta religia lui Allah, sfătuirea robilor Săi, poruncirea binelui și oprirea răului. Apoi a amintit, treaptă după treaptă, ceea ce le-a pregătit. A început prin a spune că le-a pregătit grădini pe sub care curg râuri; apoi a amintit locuințele mărețe și încăperile înalte pe care le-a pregătit ca sălaș în acele grădini. Apoi a amintit cinstea cea mare și binefacerea supremă: dobândirea mulțumirii Sale. A spus:

﴿وَرِضْوَٰنٌ مِّنَ ٱللَّهِ أَكْبَرُ﴾

Însă mulțumirea lui Allah este mai mare.
Coran, al-Tawbah 9:72 (fragment)

Și a încheiat pasajul prin cuvintele:

﴿ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ﴾

Aceasta este izbânda cea măreață.
Coran, al-Tawbah 9:72 (fragment)

În cuvintele Sale *«Însă mulțumirea lui Allah este mai mare»*, deși după termenul *«mai mare»* nu este spus lucrul cu care se face comparația, acesta se înțelege din context. Astfel sunt arătate măreția mulțumirii lui Allah, slăvit fie, și înaltul ei rang: este mai mare decât orice desfătare și mai de preț decât orice dar. Mulțumirea lui Allah este una dintre însușirile Sale, slăvit și preaînalt fie, în timp ce Paradisul Său, cu toate cinstirile, darurile și binefacerile lui, este dintre creațiile Sale. Mulțumirea lui Allah este mai mare decât orice desfătare: mai mare decât Paradisul și decât orice desfătare din Paradis, fiind cea mai însemnată cinste și cel mai măreț dar.

Acest înțeles al versetului, deși limpede și vădit, este lămurit și de ceea ce al-Bukhārī și Muslim au consemnat în cele două Ṣaḥīḥ-uri din hadithul lui Abū Saʿīd al-Khudrī, Allah să fie mulțumit de el, că Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a spus:

إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى يَقُولُ لِأَهْلِ الْجَنَّةِ: يَا أَهْلَ الْجَنَّةِ. فَيَقُولُونَ: لَبَّيْكَ رَبَّنَا وَسَعْدَيْكَ. فَيَقُولُ: هَلْ رَضِيتُمْ؟ فَيَقُولُونَ: وَمَا لَنَا لَا نَرْضَى وَقَدْ أَعْطَيْتَنَا مَا لَمْ تُعْطِ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ؟ فَيَقُولُ: أَنَا أُعْطِيكُمْ أَفْضَلَ مِنْ ذَلِكَ. قَالُوا: يَا رَبِّ، وَأَيُّ شَيْءٍ أَفْضَلُ مِنْ ذَلِكَ؟ فَيَقُولُ: أُحِلُّ عَلَيْكُمْ رِضْوَانِي فَلَا أَسْخَطُ عَلَيْكُمْ بَعْدَهُ أَبَدًا.

«Allah, binecuvântat și preaînalt fie, le spune locuitorilor Paradisului: „O, locuitori ai Paradisului!” Ei răspund: „Răspundem chemării Tale, Domnul nostru, și suntem gata să Te ascultăm!” El spune: „Sunteți mulțumiți?” Ei răspund: „Cum să nu fim mulțumiți, când ne-ai dăruit ceea ce nu ai dăruit nimănui dintre făpturile Tale?” El spune: „Eu vă voi dărui ceva mai bun decât aceasta.” Ei întreabă: „O, Doamne, ce lucru ar putea fi mai bun decât aceasta?” El spune: „Voi revărsa asupra voastră mulțumirea Mea și nu Mă voi mai mânia niciodată pe voi după aceasta.”»[10]

10 Ṣaḥīḥ al-Bukhārī, nr. 6549; Ṣaḥīḥ Muslim, nr. 2829.

Al-Ḥākim a relatat în al-Mustadrak, printr-un lanț autentic, de la Jābir ibn ʿAbd Allāh, Allah să fie mulțumit de ei, că Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a spus:

إِذَا دَخَلَ أَهْلُ الْجَنَّةِ الْجَنَّةَ يَقُولُ اللَّهُ: هَلْ تَشْتَهُونَ شَيْئًا فَأَزِيدَكُمْ؟ فَيَقُولُونَ: رَبَّنَا، وَمَا فَوْقَ مَا أَعْطَيْتَنَا؟ قَالَ: يَقُولُ: رِضْوَانِي أَكْبَرُ.

«Când locuitorii Paradisului intră în Paradis, Allah spune: „Vă mai doriți ceva, ca să vă dăruiesc și mai mult?” Ei răspund: „Domnul nostru, ce ar putea fi mai presus de ceea ce ne-ai dăruit?” Atunci El spune: „Mulțumirea Mea este mai mare.”»[11]

Adică mai mare decât Paradisul și decât tot ceea ce se află în el.

Fiecare musulman trebuie să păstreze acest țel înaintea ochilor și prezent în inimă. Prin pelerinajul său la Casa Sacră a lui Allah, el trebuie să caute dobândirea mulțumirii lui Allah, binecuvântat și preaînalt fie, iertarea Sa și eliberarea de Foc. Să se îngrijească să aibă aceasta în minte în orice loc, la orice oprire și în orice stare, în pelerinaj și în afara lui. Dacă acest verset se statornicește în inimă și ceea ce arată ea devine țelul, grija și dorința omului, atunci toate stările sale se îndreaptă și toate treburile sale devin bune.

11 Al-Ḥākim l-a consemnat în al-Mustadrak, 1/146, și a spus: «Autentic potrivit condițiilor celor doi șeici, deși ei nu l-au consemnat.» Al-Dhahabī a fost de acord cu el, iar relatarea precedentă îl întărește.

3 Cultivarea evlaviei față de Allah

Printre țelurile pelerinajului se află cultivarea evlaviei față de Allah, slăvit și preaînalt fie. În versetele despre pelerinaj, deși sunt puține, Allah, slăvit și preaînalt fie, a repetat îndemnul la evlavie. În pelerinaj se găsesc mijloace de a dobândi evlavia care nu se găsesc în alte împrejurări, dacă omul înțelege corect adevărul și rostul pelerinajului. Îndemnul la evlavie față de Allah se repetă în pasajul despre pelerinaj din sura al-Baqarah. În primul dintre aceste versete, Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ﴾

Temeți-vă de Allah și să știți că Allah pedepsește aspru!
Coran, al-Baqarah 2:196 (fragment)

La mijlocul acestor versete, El, slăvit fie, a spus:

﴿وَتَزَوَّدُواْ فَإِنَّ خَيۡرَ ٱلزَّادِ ٱلتَّقۡوَىٰۚ وَٱتَّقُونِ
يَٰٓأُوْلِي ٱلۡأَلۡبَٰبِ﴾

Luați-vă provizii, însă cea mai bună provizie este evlavia. Și temeți-vă de Mine, o, voi cei înzestrați cu minte!
Coran, al-Baqarah 2:197 (fragment)

Și a încheiat versetele despre pelerinaj prin cuvintele:

﴿وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّكُمۡ إِلَيۡهِ تُحۡشَرُونَ﴾

Temeți-vă de Allah și să știți că la El veți fi adunați!

Coran, al-Baqarah 2:203 (fragment)

În sura al-Ḥajj, El a spus:

﴿ذَٰلِكَ وَمَن يُعَظِّمۡ شَعَٰٓئِرَ ٱللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقۡوَى ٱلۡقُلُوبِ﴾

Astfel este! Iar cine cinstește riturile lui Allah, aceasta ține de evlavia inimilor.

Coran, al-Ḥajj 22:32

Și a spus:

﴿لَن يَنَالَ ٱللَّهَ لُحُومُهَا وَلَا دِمَآؤُهَا وَلَٰكِن يَنَالُهُ ٱلتَّقۡوَىٰ مِنكُمۡ﴾

La Allah nu ajung nici carnea lor, nici sângele lor, ci la El ajunge evlavia voastră.

Coran, al-Ḥajj 22:37 (fragment)

Evlavia este cel mai însemnat îndemn și cea mai bună provizie pentru Ziua Întoarcerii. Este îndemnul pe care Allah, slăvit fie, l-a adresat primelor și ultimelor generații ale făpturilor Sale, după cum El, slăvit fie, a spus:

﴿وَلَقَدۡ وَصَّيۡنَا ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ مِن قَبۡلِكُمۡ وَإِيَّاكُمۡ أَنِ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ﴾

Noi le-am poruncit celor cărora li s-a dat Cartea înaintea voastră, precum și vouă: «Temeți-vă de Allah!»

Coran, al-Nisāʾ 4:131 (fragment)

Este și îndemnul nobilului Profet, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, către comunitatea sa. Când numea un conducător al unui detașament, îi poruncea în mod deosebit să se teamă de Allah, slăvit și preaînalt fie, și să se poarte bine cu musulmanii care îl însoțeau. În cuvântările sale, el repeta adesea îndemnul la evlavie. Când le-a vorbit oamenilor în Pelerinajul de Adio, în Ziua Jertfei, i-a îndemnat să se teamă de Allah. Înaintașii cei drepți au continuat să își adreseze unii altora acest îndemn, fiind cea mai bună provizie care duce la mulțumirea lui Allah, slăvit și preaînalt fie. Când un om i-a spus lui ʿUmar ibn al-Khaṭṭāb, Allah să fie mulțumit de el, «Teme-te de Allah!», ʿUmar i-a răspuns: «Nu este niciun bine în voi dacă nu spuneți aceasta și niciun bine în noi dacă nu o primim.» Relatările de la înaintași despre acest subiect sunt numeroase.[12]

Cât de frumos este ca pelerinul să se întoarcă din pelerinaj aprovizionat cu această mare și binecuvântată provizie! Îndemnul repetat al lui Allah la evlavie, în versetele despre pelerinaj, și chemarea Sa către oamenii înzestrați cu minte de a se teme de El arată că oamenii cu judecată și înțelegere trebuie — după ce Allah le-a dăruit cinstea pelerinajului — să facă din evlavia față de El unul dintre cele mai mari țeluri ale pelerinajului lor. Să își pună la lucru mintea și înțelegerea în aceste rituri mărețe, ca să dobândească prin ele evlavie față de Allah. Pelerinajul este o mare școală a evlaviei și una dintre marile sale porți. Riturile lui sunt cel mai puternic sprijin pentru cultivarea evlaviei față de Allah, slăvit și preaînalt fie. Faptele pelerinajului exersează sufletele și le deprind să stăruie în ascultarea de Allah, să se îndrepte către adorarea Lui și să se îndepărteze de starea în care robul se afla înainte: lipsa de înfrânare, de disciplină și de respectare a poruncilor lui Allah, binecuvântat și preaînalt fie.

12 Vezi Ibn Rajab, Jāmiʿ al-ʿUlūm wa-al-Ḥikam, pp. 150–151.

4 Păstrarea pomenirii lui Allah

Printre țelurile pelerinajului se află păstrarea pomenirii lui Allah, slăvit fie. Toate faptele bune au fost rânduite pentru aceasta, iar nimeni nu se apropie de Allah prin ceva asemenea ei. Rugăciunea a fost rânduită pentru pomenirea lui Allah:

﴿وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ لِذِكۡرِيٰ﴾

Împlinește rugăciunea pentru pomenirea Mea!
Coran, Ṭā Hā 20:14 (fragment)

Pelerinajul, postul și orice faptă de ascultare au fost rânduite pentru păstrarea pomenirii lui Allah, slăvit și preaînalt fie. De aceea, Allah Preaînaltul spune:

﴿فَإِذَآ أَفَضۡتُم مِّنۡ عَرَفَٰتٖ فَٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ عِندَ ٱلۡمَشۡعَرِ ٱلۡحَرَامِ﴾

Când vă revărsați de la ʿArafāt, pomeniți-L pe Allah la al-Mashʿar al-Ḥarām!
Coran, al-Baqarah 2:198 (fragment)

Și El, slăvit și preaînalt fie, spune:

﴿وَأَذِّن فِى ٱلنَّاسِ بِٱلْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَىٰ كُلِّ ضَامِرٍ
يَأْتِينَ مِن كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ لِّيَشْهَدُوا۟ مَنَـٰفِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا۟ ٱسْمَ
ٱللَّهِ فِىٓ أَيَّامٍ مَّعْلُومَـٰتٍ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُم مِّنۢ بَهِيمَةِ ٱلْأَنْعَـٰمِ﴾

Vestește oamenilor pelerinajul! Ei vor veni la tine pe jos și pe orice cămilă slăbită de drum, venind din orice trecătoare îndepărtată, ca să fie martori la foloase pentru ei și să pomenească numele lui Allah în zile cunoscute, asupra animalelor din turme pe care El li le-a dăruit.

Coran, al-Ḥajj 22:27–28 (fragment)

Pomenirea lui Allah este, așadar, unul dintre țelurile pelerinajului. Pelerinajul și celelalte acte de ascultare au fost rânduite pentru păstrarea pomenirii Sale. De aceea, Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a spus, după cum se relatează în Musnad-ul imamului Aḥmad și în alte lucrări, de la Mama Credincioșilor, ʿĀ'ishah, Allah să fie mulțumit de ea:

إِنَّمَا جُعِلَ الطَّوَافُ بِالْبَيْتِ وَبِالصَّفَا وَالْمَرْوَةِ وَرَمْيُ الْجِمَارِ
لِإِقَامَةِ ذِكْرِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ.

«Înconjurarea Casei, mersul între al-Ṣafā și al-Marwah și aruncarea pietricelelor la jamarāt au fost rânduite pentru păstrarea pomenirii lui Allah, slăvit și preaînalt fie.»[13]

Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a amintit aceste trei fapte — înconjurarea, mersul între cele două

13 Musnad al-Imām Aḥmad, nr. 24351.

coline și aruncarea pietricelelor — ca exemple, fără a limita înțelesul la ele, căci toate faptele pelerinajului au fost rânduite pentru păstrarea pomenirii lui Allah.
Pomenirea lui Allah, slăvit și preaînalt fie, este dintre cele mai însemnate fapte și cele mai mari acte de ascultare. De aceea, Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, spune:

أَلَا أُنَبِّئُكُمْ بِخَيْرِ أَعْمَالِكُمْ، وَأَزْكَاهَا عِنْدَ مَلِيكِكُمْ، وَأَرْفَعِهَا فِي دَرَجَاتِكُمْ، وَخَيْرٍ لَكُمْ مِنْ إِنْفَاقِ الذَّهَبِ وَالْوَرِقِ، وَخَيْرٍ لَكُمْ مِنْ أَنْ تَلْقَوْا عَدُوَّكُمْ فَتَضْرِبُوا أَعْنَاقَهُمْ وَيَضْرِبُوا أَعْنَاقَكُمْ؟ قَالُوا: بَلَى. قَالَ: ذِكْرُ اللَّهِ تَعَالَى.

«Să nu vă spun care sunt cele mai bune fapte ale voastre, cele mai curate înaintea Stăpânului vostru, cele care vă înalță cel mai mult în ranguri, mai bune pentru voi decât cheltuirea aurului și a argintului și mai bune pentru voi decât să vă întâlniți dușmanii, lovindu-le gâturile în timp ce ei vi le lovesc pe ale voastre?» Ei au răspuns: «Ba da!» El a spus: «Pomenirea lui Allah Preaînaltul.»[14]

Cuvântul al-wariq înseamnă argint.
Allah Preaînaltul spune:

﴿وَلَذِكْرُ ٱللَّهِ أَكْبَرُ﴾

Iar pomenirea lui Allah este mai mare.
Coran, al-ʿAnkabūt 29:45 (fragment)

14 Relatat de al-Tirmidhī, nr. 3377.

Și spune:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ ذِكۡرٗا كَثِيرٗا وَسَبِّحُوهُ بُكۡرَةٗ وَأَصِيلٗا﴾

O, voi cei care credeți! Pomeniți-L pe Allah cu pomenire multă și preamăriți-L dimineața și seara!

Coran, al-Aḥzāb 33:41–42

Și El, slăvit și preaînalt fie, spune:

﴿وَٱلذَّٰكِرِينَ ٱللَّهَ كَثِيرٗا وَٱلذَّٰكِرَٰتِ أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُم مَّغۡفِرَةٗ وَأَجۡرًا عَظِيمٗا﴾

Bărbaților care Îl pomenesc mult pe Allah și femeilor care Îl pomenesc, Allah le-a pregătit iertare și o răsplată măreață.

Coran, al-Aḥzāb 33:35 (fragment)

Pomenirea lui Allah este o mare faptă de ascultare și o adorare însemnată, care trebuie să îl însoțească pe rob în pelerinaj, în rugăciune, în post și în toate actele sale de ascultare. Dintre oameni, cea mai mare răsplată în orice faptă de ascultare o au cei care Îl pomenesc cel mai mult pe Allah în ea. Imamul Aḥmad și al-Ṭabarānī au relatat de la Muʿādh ibn Anas al-Juhanī, Allah să fie mulțumit de el, că un bărbat l-a întrebat pe Trimisul lui Allah, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui:

أَيُّ الْجِهَادِ أَعْظَمُ أَجْرًا؟ قَالَ: أَكْثَرُهُمْ لِلَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى ذِكْرًا. قَالَ: فَأَيُّ الصَّائِمِينَ أَعْظَمُ أَجْرًا؟ قَالَ: أَكْثَرُهُمْ لِلَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى ذِكْرًا. ثُمَّ ذَكَرَ لَنَا الصَّلَاةَ وَالزَّكَاةَ وَالْحَجَّ

وَالصَّدَقَةَ، كُلُّ ذَلِكَ رَسُولُ اللَّهِ يَقُولُ: أَكْثَرُهُمْ لِلَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى ذِكْرًا. فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ لِعُمَرَ: يَا أَبَا حَفْصٍ، ذَهَبَ الذَّاكِرُونَ بِكُلِّ خَيْرٍ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ: أَجَلْ.

«Care luptă are cea mai mare răsplată?» El a răspuns: «Cei care Îl pomenesc cel mai mult pe Allah, binecuvântat și preaînalt fie.» Bărbatul a întrebat: «Și care dintre cei care postesc au cea mai mare răsplată?» El a răspuns: «Cei care Îl pomenesc cel mai mult pe Allah, binecuvântat și preaînalt fie.» Apoi ne-a amintit rugăciunea, zakāt, pelerinajul și milostenia. De fiecare dată, Trimisul lui Allah, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, spunea: «Cei care Îl pomenesc cel mai mult pe Allah, binecuvântat și preaînalt fie.» Atunci Abū Bakr i-a spus lui ʿUmar: «O, Abū Ḥafṣ, cei care Îl pomenesc pe Allah au dobândit tot binele!» Trimisul lui Allah a spus: «Așa este.»[15]

Învățatul Ibn al-Qayyim a spus: «Cei mai buni dintre cei care săvârșesc orice faptă sunt cei care Îl pomenesc cel mai mult pe Allah în ea. Cei mai buni dintre cei care postesc sunt cei care Îl pomenesc cel mai mult pe Allah în timpul postului. Cei mai buni dintre cei care dau milostenie sunt cei care Îl pomenesc cel mai mult pe Allah. Cei mai buni dintre pelerini sunt cei care Îl pomenesc cel mai mult pe Allah. La fel este cu toate celelalte fapte.»[16]

Aceasta este o regulă însemnată și nobilă, care cuprinde toate actele de adorare: dintre oameni, cea mai mare răsplată în orice faptă de ascultare o au cei care Îl pomenesc cel mai mult pe Allah în ea. Prin pomenire se înțelege pomenirea cu inima și pomenirea

15 Musnad al-Imām Aḥmad, nr. 15614; al-Ṭabarānī, al-Muʿjam al-Kabīr, 20/186, nr. 407. Este un hadith bun datorită relatărilor care îl sprijină.

16 Al-Wābil al-Ṣayyib, p. 181, ediția al-Majmaʿ.

cu limba. Împreună, acestea formează cea mai înaltă treaptă a pomenirii. Pomenirea are trei trepte: pomenirea cu inima și cu limba, apoi pomenirea numai cu inima, apoi pomenirea numai cu limba. Cea mai înaltă și mai măreață dintre aceste trepte este pomenirea lui Allah cu inima și cu limba împreună.

Cei mai de seamă, mai mari și mai buni oameni în orice faptă de ascultare sunt cei care Îl pomenesc cel mai mult pe Allah în ea. Dintre cei care se roagă, cea mai mare răsplată o au cei care Îl pomenesc cel mai mult pe Allah în rugăciune. Dintre cei care postesc, cea mai mare răsplată la Allah o au cei care Îl pomenesc cel mai mult în post. Dintre pelerini, cea mai mare răsplată la Allah o au cei care Îl pomenesc cel mai mult în pelerinaj. Dintre cei care împlinesc ʿumrah, cea mai mare răsplată la Allah o au cei care Îl pomenesc cel mai mult în ʿumrah. Așa este cu orice faptă de ascultare: oamenii se deosebesc în răsplățile lor potrivit pomenirii lui Allah, puține sau multe.

De aceea, pelerinii nu sunt la aceeași treaptă în pelerinajul lor, nici răsplata lor nu este egală. Printre ei sunt cei care Îl pomenesc mult pe Allah, cei care Îl pomenesc într-o măsură mijlocie, cei care Îl pomenesc puțin și cei nepăsători, distrași și întorși de la El. La Allah cerem ajutor!

Pelerinul trebuie, așadar, să își păstreze timpul în pelerinaj și să se străduiască să Îl pomenească mult pe Allah: recitând Coranul, rostind talbiyah, preamărindu-L pe Allah, lăudându-L, citind cărți de știință religioasă și prin alte fapte asemănătoare, pentru ca răsplata pelerinajului său să crească și să dobândească prin el o retribuție îmbelșugată.

5 Întărirea credinței

Printre țelurile pelerinajului se află întărirea credinței. Se știe că ea crește și descrește, se întărește și slăbește. Crește prin pomenirea lui Allah, prin ascultarea de El, prin căința către El și prin buna îndreptare spre El, binecuvântat și preaînalt fie. Descrește prin nepăsare, distracții deșarte, neascultări și păcate. Pelerinajul este un prilej măreț de îndreptare a sufletelor, de curățire a inimilor și de sporire a credinței. Câte lecții minunate și învățături adânci cuprinde el, care mișcă inimile să se îndrepte spre Allah, să Îl dorească și să se teamă de El, să nădăjduiască în El și să aibă teamă de El, să se întoarcă mereu și să se căiască înaintea Lui! Câte lacrimi sincere s-au vărsat în pelerinaj, câte căințe curate au fost primite, câte poticniri au fost iertate, câte păcate au fost șterse, câte rugăciuni smerite au primit răspuns și câți oameni au fost eliberați de Foc!

Prilejurile de întărire și de sporire a credinței în pelerinaj sunt numeroase și felurite. El șterge ceea ce a fost înaintea lui; cel împlinit cu evlavie nu are altă răsplată decât Paradisul; cine îl săvârșește fără vorbe ori fapte indecente și fără păcate iese curățat de păcatele sale precum în ziua în care l-a născut mama sa. El îndepărtează păcatele așa cum foalele îndepărtează impuritățile fierului, după cum s-a transmis în hadithuri autentice de la Trimisul lui Allah, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui.

Pentru câți oameni nu a fost pelerinajul un punct de cotitură, de la rău la bine și de la bine la mai bine! Mărturiile și întâmplările care confirmă aceasta sunt mai numeroase decât pot fi cuprinse.

Câți pelerini nu au căutat în pelerinaj prilejurile în care rugăciunea este primită, întinzând mâinile către Domnul lor, smeriți, umili și plini de speranță în marea Sa bunătate! L-au rugat să le reînnoiască credința în inimă și să îi statornicească în ea, să îi ferească de încercările văzute și ascunse, să le îndrepte religia, viața lumească și Viața de Apoi, să îi împodobească cu frumusețea credinței și să îi facă îndrumători călăuziți. Allah, slăvit și preaînalt fie, nu îl dezamăgește pe robul care Îl cheamă și nu îl alungă pe robul care Îl imploră în taină. El, slăvit fie, a spus:

﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ ۖ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ ۖ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ﴾

Când robii Mei te întreabă despre Mine, Eu sunt aproape. Răspund chemării celui care Mă cheamă atunci când Mă cheamă. Așadar, să Îmi răspundă și să creadă în Mine, ca să fie călăuziți!

Coran, al-Baqarah 2:186

S-a transmis în mod dovedit de la Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, că a spus:

الْحُجَّاجُ وَالْعُمَّارُ وَفْدُ اللَّهِ، دَعَاهُمْ فَأَجَابُوهُ، وَسَأَلُوهُ فَأَعْطَاهُمْ.

«Pelerinii care împlinesc hajj și cei care împlinesc ʿumrah sunt oaspeții lui Allah. El i-a chemat, iar ei I-au răspuns; I-au cerut, iar El le-a dăruit.»[17]

17 Referința a fost indicată anterior.

Cugetă la starea pelerinului care și-a părăsit țara, familia, negoțul și interesele și a îndurat greutatea și osteneala călătoriei. Când a ajuns la locul de intrare în starea de iḥrām, s-a dezbrăcat de veșmintele sale obișnuite, s-a smerit înaintea Domnului său și a îmbrăcat această îmbrăcăminte modestă: un izār și un ridā'. Și-a descoperit capul și a mers umil și supus către Casa Străveche a lui Allah, rostind:

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ، لَا شَرِيكَ لَكَ.

«Răspund chemării Tale, o, Allah, răspund chemării Tale! Răspund chemării Tale, Tu nu ai niciun asociat; răspund chemării Tale! Cu adevărat, lauda și binefacerea Îți aparțin, precum și stăpânirea. Tu nu ai niciun asociat!»

Repetă aceste cuvinte până ajunge la Casa lui Allah și le repetă apoi când se deplasează între locurile ritualurilor. Câtă curățire aduce aceasta în viața omului și cât de mare este înrâurirea ei asupra purtării și a caracterului său, mai ales dacă simte aceste înțelesuri și păstrează prezente în inimă aceste semnificații! Fără îndoială, aceasta este o mare și însemnată poartă de întărire și de sporire a credinței.

Cel căruia Allah, slăvit și preaînalt fie, i-a dăruit cinstea pelerinajului se cuvine să fie în pelerinajul său smerit înaintea Domnului, supus Măreției Sale și cu inima frântă înaintea Lui. Să nădăjduiască îndurarea și iertarea Sa și să se teamă de pedeapsa și de mânia Sa. Să se căiască pentru fiecare păcat săvârșit de mâinile sale și pentru fiecare greșeală spre care l-au purtat picioarele. Să Îl pomenească mult pe Allah, să Îl implore, să ceară iertare și să se roage cu smerenie, ca să se întoarcă din pelerinaj în cea mai bună stare și să revină la familia și în țara sa cu o stare îmbunătățită. Să înceapă astfel o pagină nouă a vieții, plină de ascultare, îndreptare și statornicie, cu o inimă liniștită, un suflet întors către Allah și un cuget smerit, cerându-I Domnului său statornicie în credință și ocrotire de încercări. Numai prin Allah vine reușita.

6 Adâncirea răspunsului la chemarea lui Allah

Printre marile țeluri ale pelerinajului se află adâncirea răspunsului la chemarea lui Allah, binecuvântat și preaînalt fie, împlinirea poruncii Sale, ascultarea de El și supunerea față de Legea Sa. Este un țel mare și însemnat al pelerinajului, asupra căruia trebuie să luăm aminte. El se arată în numeroase împrejurări ale pelerinajului, una dintre cele mai importante fiind talbiyah, pe care pelerinul o repetă de zeci de ori, poate chiar de sute de ori, potrivit râvnei sale. Sunt cuvinte de răspuns și de împlinire a poruncii lui Allah, slăvit și preaînalt fie. În talbiyah, cuvântul labbayk se repetă de patru ori. Este un cuvânt de răspuns: eu Îți răspund, o, Allah, împlinindu-Ți porunca și supunându-mă Legii Tale. M-ai chemat să împlinesc pelerinajul la Casa Ta și am spus:

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ.

«Răspund chemării Tale, o, Allah, răspund chemării Tale!»

Allah, slăvit și preaînalt fie, a spus:

﴿وَأَذِّن فِي ٱلنَّاسِ بِٱلْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَىٰ كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِن كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ﴾

Vestește oamenilor pelerinajul! Ei vor veni la tine pe jos și pe orice cămilă slăbită de drum, venind din orice trecătoare îndepărtată.

Coran, al-Ḥajj 22:27

Credincioșii au răspuns chemării Celui Milostiv spunând: *«Răspund chemării Tale, o, Allah, răspund chemării Tale!»* Adică: noi Îți răspundem, o, Allah, împlinim porunca Ta și ne supunem chemării Tale. Repetarea cuvântului labbayk în talbiyah întărește acest răspuns. Prin cuvintele *«Răspund chemării Tale, o, Allah, răspund chemării Tale»*, se arată un răspuns urmat de alt răspuns, o supunere urmată de altă supunere și o împlinire urmată de altă împlinire.

Este rânduit ca cel care rostește talbiyah să își ridice glasul, după cum se relatează de la Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, că a spus:

جَاءَنِي جِبْرِيلُ فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، مُرْ أَصْحَابَكَ فَلْيَرْفَعُوا أَصْوَاتَهُمْ بِالتَّلْبِيَةِ، فَإِنَّهَا مِنْ شَعَائِرِ الْحَجِّ.

«Jibrīl a venit la mine și a spus: „O, Muḥammad, poruncește-le companionilor tăi să își ridice glasurile în talbiyah, căci ea face parte dintre riturile pelerinajului!”»[18]

S-a relatat și că Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a fost întrebat: *«Ce este pelerinajul?»* El a răspuns:

الْعَجُّ وَالثَّجُّ.

«Ridicarea glasului și vărsarea sângelui jertfei.»[19]

18 Relatat de Aḥmad, nr. 21678, și de alții.

19 Relatat de Ibn Mājah în Sunan-ul său, nr. 2896.

Al-ʿajj înseamnă ridicarea glasului în talbiyah. Aceasta are un înțeles mare și o înrâurire însemnată asupra robului, pentru ca el să răspundă chemării lui Allah, slăvit fie, și să Îi împlinească porunca. Într-un hadith relatat de al-Tirmidhī de la Sahl, Allah să fie mulțumit de el, Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a spus:

مَا مِنْ مُسْلِمٍ يُلَبِّي إِلَّا لَبَّى مَنْ عَنْ يَمِينِهِ أَوْ عَنْ شِمَالِهِ مِنْ حَجَرٍ أَوْ شَجَرٍ أَوْ مَدَرٍ حَتَّى تَنْقَطِعَ الْأَرْضُ مِنْ هَاهُنَا وَهَاهُنَا.

«Niciun musulman nu rostește talbiyah fără ca pietrele, copacii și bulgării de pământ din dreapta sau din stânga sa să rostească și ei talbiyah, până la capătul pământului, în această parte și în cealaltă.»[20]

20 Relatat de al-Tirmidhī în Jāmiʿ-ul său, nr. 828.

Când rostești talbiyah și îți ridici glasul, copacii, pietrele și munții din dreapta și din stânga ta rostesc talbiyah alături de tine. Chiar dacă noi nu auzim glasul talbiyei copacilor, al pietrelor și al munților, suntem încredințați de aceasta: ne-a vestit-o cel adevărat și vrednic de crezare, care nu vorbește după propria dorință, binecuvântările și pacea lui Allah fie asupra lui. Printre mărturiile coranice ale acestui lucru se află cuvintele lui Allah, slăvit și preaînalt fie:

﴿تُسَبِّحُ لَهُ ٱلسَّمَٰوَٰتُ ٱلسَّبْعُ وَٱلْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ ۚ وَإِن مِّن شَىْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِۦ وَلَٰكِن لَّا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ ۗ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا﴾

Cele șapte ceruri, pământul și cei aflați în ele Îl preamăresc. Nu există niciun lucru care să nu Îl preamărească cu laudă, însă voi nu înțelegeți preamărirea lor. Cu adevărat, El este Îngăduitor, Iertător.

Coran, al-Isrāʾ 17:44

Și cuvintele Sale, slăvit și preaînalt fie:

﴿يَٰجِبَالُ أَوِّبِى مَعَهُۥ وَٱلطَّيْرَ﴾

O, munți, preamăriți-L împreună cu el! Și voi, păsări!

Coran, Sabaʾ 34:10 (fragment)

Această talbiyah pe care pelerinul o repetă atât de mult nu este un lucru lipsit de înțeles ori o repetare fără folos. Nicidecum! Prin această repetare se adâncesc în inima sa răspunsul la chemarea lui Allah și împlinirea poruncii Sale: în Mecca, în deplasarea dintre locurile ritualurilor și în întreaga sa viață. Allah te-a chemat la pelerinaj, tu ai răspuns chemării și te-ai îndreptat către Casa Sa Străveche, nădăjduind îndurarea Sa și temându-te de pedeapsa Sa.

Cum este grija ta față de celelalte porunci? Cum stai cu rugăciunea, care este stâlpul religiei și cel mai mare dintre stâlpii săi după cele două mărturisiri de credință? Cum stai cu postul? Cum stai cu zakāt? Cum stai cu îndepărtarea de lucrurile oprite și cu părăsirea celor interzise? Dacă le împlinești, laudă-L pe Allah și cere-I mai mult. Dacă ești neglijent și le pierzi, cere-ți ție însuți socoteală înainte să ți se ceară socoteală în Ziua Amenințării.

Da, ai fost chemat la rugăciune, iar ea este mai importantă și mai însemnată decât pelerinajul. Ai fost chemat la post, iar el este mai important și mai însemnat decât pelerinajul.[21] Ai fost chemat să împlinești toate îndatoririle și să te ferești de cele interzise. Cum răspunzi tu, cel care rostești talbiyah? Tu, care ai repetat

21 Numeroase dovezi arată aceasta. Printre ele se numără faptul că, în hadithurile în care Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, amintește cele cinci temelii ale Islamului, el pune rugăciunea, zakāt și postul înaintea pelerinajului: «Islamul este clădit pe cinci: mărturisirea că nu există nicio divinitate vrednică de adorare în afară de Allah și că Muḥammad este Trimisul lui Allah, împlinirea rugăciunii, darea zakāt-ului, postul din Ramadan și pelerinajul la Casă.» Relatat de al-Bukhārī și Muslim. Dacă privești și la coborârea acestor legi asupra Profetului nostru, binecuvântările și pacea lui Allah fie asupra lui, și la ordinea în care au venit, vezi că, atunci când a fost trimis, a fost trimis cu monoteismul, cu «Nu există nicio divinitate vrednică de adorare în afară de Allah». Avea atunci patruzeci de ani. A petrecut zece ani chemând la cuvântul monoteismului. Când a ajuns la vârsta de cincizeci de ani, i-a fost impusă rugăciunea. Au trecut apoi încă cinci ani și, în al doilea an de la emigrare, a fost impus postul. Pelerinajul nu a fost impus decât în al nouălea an de la emigrare. Această ordine arată că monoteismul este cel mai însemnat, urmat de rugăciune, apoi de post și apoi de pelerinaj. Dacă omul neglijează monoteismul și împlinește pelerinajul, ce folos îi aduce pelerinajul după ce a pierdut rădăcina și temelia? Dacă neglijează rugăciunea și împlinește pelerinajul, ce folos îi aduce pelerinajul când neglijează rugăciunea? Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a spus: «Legământul dintre noi și ei este rugăciunea. Cine o părăsește a căzut în necredință.» Relatat de al-Tirmidhī, al-Nasā'ī, Ibn Mājah și de alții. Într-o zi, fiind amintită rugăciunea în fața sa, Profetul a spus: «Cine o păstrează va avea prin ea lumină, dovadă și salvare în Ziua Învierii. Cine nu o păstrează nu va avea lumină, dovadă sau salvare și va fi în Ziua Învierii alături de Qārūn, Faraon, Hāmān și Ubayy ibn Khalaf.» Relatat de imamul Aḥmad, al-Dārimī și de alții. Dovezile despre rugăciune, măreția rangului ei și înalta ei treaptă sunt foarte numeroase.

cuvintele talbiyei la Casa lui Allah și când te-ai deplasat între locurile ritualurilor, cum stai cu poruncile lui Allah și cu îndatoririle Islamului? Se cuvine ca un musulman să își ridice glasul în talbiyah în pelerinaj, dar apoi, când este chemat la rugăciune, să nu răspundă chemării? Când este chemat la post, să nu răspundă chemării? Când este chemat să se îndepărteze de cele interzise și de păcate, să nu răspundă chemării?
De aceea, trebuie să simțim că talbiyah și faptele pelerinajului adâncesc în inimile noastre răspunsul la chemarea lui Allah și împlinirea poruncii Sale. Câți oameni cărora Allah, slăvit fie, le-a dăruit cinstea pelerinajului au tras folos din pelerinajul lor și s-au întors în țările lor într-o stare mai bună: mai grijulii față de porunci, mai depărtați de lucrurile oprite și mai evlavioși față de Allah, slăvit și preaînalt fie! De aceea, în pasajul despre pelerinaj, Allah, slăvit fie, a spus:

﴿وَتَزَوَّدُواْ فَإِنَّ خَيۡرَ ٱلزَّادِ ٱلتَّقۡوَىٰۚ وَٱتَّقُونِ يَٰٓأُوْلِي ٱلۡأَلۡبَٰبِ﴾

Luați-vă provizii, însă cea mai bună provizie este evlavia. Și temeți-vă de Mine, o, voi cei înzestrați cu minte!
Coran, al-Baqarah 2:197 (fragment)

7 Dobândirea marilor foloase ale pelerinajului

Printre țelurile pelerinajului se află dobândirea marilor sale foloase, a învățăturilor sale adânci și a feluritelor sale lecții. Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَأَذِّن فِى ٱلنَّاسِ بِٱلْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَىٰ كُلِّ ضَامِرٍ
يَأْتِينَ مِن كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ لِّيَشْهَدُوا۟ مَنَـٰفِعَ لَهُمْ﴾

Vestește oamenilor pelerinajul! Ei vor veni la tine pe jos și pe orice cămilă slăbită de drum, venind din orice trecătoare îndepărtată, ca să fie martori la foloase pentru ei.

Coran, al-Ḥajj 22:27–28 (fragment)

Foloasele și binefacerile pelerinajului nu pot fi cuprinse, iar învățăturile și lecțiile sale nu pot fi numărate și epuizate. Cuvântul *«foloase»* din verset este pluralul cuvântului *«folos»*, iar folosirea pluralului arată mulțimea, felurimea și abundența lor. Dobândirea acestor foloase este unul dintre lucrurile urmărite prin pelerinaj. Particula arabă lām din cuvintele *«ca să fie martori la foloase pentru ei»* exprimă scopul și este legată de cuvintele Sale:

﴿وَأَذِّن فِى ٱلنَّاسِ بِٱلْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَىٰ كُلِّ ضَامِرٍ﴾

Vestește oamenilor pelerinajul! Ei vor veni la tine pe jos și pe orice cămilă slăbită de drum.

Coran, al-Ḥajj 22:27 (fragment)

Adică, dacă vestești printre ei pelerinajul, vor veni pe jos și călare, ca să fie părtași la foloasele pelerinajului, adică să ajungă la ele. Prin aceasta se înțelege să le dobândească și să se bucure de folosul lor.

De aceea, cel căruia Allah, slăvit și preaînalt fie, i-a înlesnit această faptă de ascultare și i-a ușurat împlinirea acestei adorări trebuie să se străduiască din răsputeri să dobândească foloasele pelerinajului și să ia învățătură din lecțiile și darurile lui, pe lângă marile răsplăți, îmbelșugata retribuție, iertarea păcatelor și ștergerea faptelor rele pe care le dobândește prin pelerinaj. Cine dobândește acest câștig și aceste foloase se cuvine să se întoarcă în țara sa într-o stare curată, cu un suflet bun și cu o viață nouă, plină de credință și evlavie, de bine, de îndreptare, de statornicie și de păstrarea ascultării de Allah, slăvit și preaînalt fie.

8 Amintirea vieților profeților

Printre marile țeluri ale pelerinajului se află amintirea vieților profeților și a istoriei trimișilor lui Allah, slăvit și preaînalt fie, binecuvântările și pacea Sa fie asupra lor tuturor. Pelerinajul este plin de locuri de staționare, de locuri de ritual și de rituri măreațe care le amintesc credincioșilor de profeții lui Allah. Pe acest pământ binecuvântat, pe care Allah ne-a dăruit cinstea să ne deplasăm de la un loc de ritual la altul și de la o rânduială la alta, au pășit înaintea noastră trimișii și profeții lui Allah. Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a spus:

صَلَّى فِي مَسْجِدِ الْخَيْفِ سَبْعُونَ نَبِيًّا.

«În moscheea al-Khayf s-au rugat șaptezeci de profeți.»[22]

Înaintea ta, cei aleși dintre robii lui Allah au venit pe aceste pământuri binecuvântate pentru această faptă de ascultare. Simte acest lucru și adâncește în inima ta legătura cu profeții lui Allah, mersul pe calea lor și urmarea pașilor lor. Allah, slăvit și preaînalt fie, a spus:

﴿أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ هَدَى ٱللَّهُ ۖ فَبِهُدَىٰهُمُ ٱقْتَدِهْ﴾

Aceștia sunt cei pe care Allah i-a călăuzit. Așadar, urmează călăuzirea lor!

Coran, al-Anʿām 6:90 (fragment)

22 Relatat de al-Ḥākim în al-Mustadrak, nr. 4228, și al-Ṭabarānī în al-Muʿjam al-Kabīr, nr. 12283.

Această mare amintire te însoțește în fiecare faptă a pelerinajului:

Când ajungi la Casa lui Allah, îți amintești că acela care a înălțat-o a fost Ibrāhīm, prietenul apropiat al Celui Milostiv, împreună cu fiul său Ismāʿīl, pacea și binecuvântarea fie asupra lor:

﴿وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَٰهِـۧمُ ٱلْقَوَاعِدَ مِنَ ٱلْبَيْتِ وَإِسْمَٰعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّآ﴾

Și când Ibrāhīm și Ismāʿīl ridicau temeliile Casei: «Domnul nostru, primește de la noi!»

Coran, al-Baqarah 2:127 (fragment)

Când închei înconjurarea Casei, iei locul lui Ibrāhīm ca loc de rugăciune. Allah, slăvit și preaînalt fie, a spus:

﴿وَٱتَّخِذُوا۟ مِن مَّقَامِ إِبْرَٰهِـۧمَ مُصَلًّى﴾

Luați locul lui Ibrāhīm ca loc de rugăciune!

Coran, al-Baqarah 2:125 (fragment)

Când bei din Zamzam și mergi între al-Ṣafā și al-Marwah, aceasta îți amintește povestea lui Hājar, acea femeie credincioasă, sinceră și plină de încredere în Allah. Când Ibrāhīm, pacea fie asupra lui, a adus-o pe acest pământ și a voit să plece, lăsând-o singură cu pruncul ei într-o vale neroditoare, ea a întrebat:

مَنْ أَمَرَكَ أَنْ تَضَعَنِي بِأَرْضٍ لَيْسَ فِيهَا ضَرْعٌ وَلَا زَرْعٌ وَلَا أَنِيسٌ وَلَا زَادٌ وَلَا مَاءٌ؟ قَالَ: رَبِّي أَمَرَنِي. قَالَتْ: فَإِنَّهُ لَنْ يُضَيِّعَنَا.

«Cine ți-a poruncit să mă lași pe un pământ fără animale care să dea lapte, fără ogoare, fără vreun om alături, fără merinde și fără apă?» El a răspuns: «Domnul meu mi-a poruncit.» Ea a spus: «Atunci El nu ne va lăsa să pierim.»[23]

Acea femeie credincioasă, care își pusese încrederea în Allah, a rămas singură acolo. Când setea a devenit puternică și s-a temut că pruncul ei va pieri, a urcat pe al-Ṣafā căutând apă. A pornit spre al-Marwah căutând apă, apoi s-a întors la al-Ṣafā. Când cobora în adâncul văii, grăbea pasul și se străduia. Apoi Allah, slăvit fie, a îngăduit să țâșnească apa Zamzam. Din acea vreme, Zamzam a rămas o apă binecuvântată. Despre virtutea acestei ape s-a relatat lungul hadith al lui Abū Dharr din Ṣaḥīḥ Muslim, în care se spune:

إِنَّهَا مُبَارَكَةٌ، إِنَّهَا طَعَامُ طُعْمٍ.

«Ea este binecuvântată. Ea este hrană care satură.»[24]

23 Relatat de Ibn Jarīr în Tafsīr-ul său, 13/692, de la Ibn ʿAbbās, Allah să fie mulțumit de ei.

24 Ṣaḥīḥ Muslim, nr. 2473.

Abū Dāwūd al-Ṭayālisī l-a relatat în Musnad-ul său prin lanțul lui Muslim, adăugând:

وَشِفَاءُ سُقْمٍ.

«Și leac pentru boală.»[25]

Despre virtutea ei s-a relatat și din hadithul lui Jābir, Allah să fie mulțumit de el, atribuit Profetului:

مَاءُ زَمْزَمَ لِمَا شُرِبَ لَهُ.

«Apa Zamzam este pentru scopul pentru care este băută.»[26]

Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, și-a turnat din ea pe cap și a luat cu sine din ea. Este o apă binecuvântată, iar pe fața pământului nu există o apă mai bună, mai folositoare și mai binecuvântată decât ea. Mersul între al-Ṣafā și al-Marwah a devenit apoi unul dintre riturile lui Allah și un mare act de ascultare, urmând fapta acelei femei drepte și credincioase. Chiar și profeții lui Allah, binecuvântările și pacea Sa fie asupra lor, mergeau în acel loc pe urmele repetatelor drumuri ale lui Hājar, până când Allah, slăvit fie, i-a înlesnit apa.

25 Musnad Abī Dāwūd al-Ṭayālisī, nr. 459.

26 Consemnat de Ibn Mājah, nr. 3062, și de alții. Unii învățați l-au declarat bun, iar alții autentic. Vezi aceasta în al-Albānī, Irwāʾ al-Ghalīl, nr. 1123.

Când mergi la ʿArafāt, îți amintești hadithul în care Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, le-a spus companionilor:

كُونُوا عَلَى مَشَاعِرِكُمْ فَإِنَّكُمْ عَلَى إِرْثٍ مِنْ إِرْثِ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ.

«Rămâneți la locurile voastre de ritual, căci vă aflați pe o moștenire din moștenirea părintelui vostru Ibrāhīm.»[27]

Profeții nu au lăsat ca moștenire niciun dinar și niciun dirham, ci au lăsat ca moștenire religia lui Allah. Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a spus:

خَيْرُ الدُّعَاءِ دُعَاءُ يَوْمِ عَرَفَةَ، وَخَيْرُ مَا قُلْتُ أَنَا وَالنَّبِيُّونَ مِنْ قَبْلِي: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

«Cea mai bună rugă de implorare este cea din Ziua de ʿArafah, iar cele mai bune cuvinte pe care le-am rostit eu și profeții dinaintea mea sunt: „Nu există nicio divinitate vrednică de adorare în afară de Allah, singur, fără asociat. Lui Îi aparține stăpânirea și Lui Îi aparține lauda, iar El are putere asupra tuturor lucrurilor.”»[28]

27 Relatat de al-Tirmidhī în Jāmiʿ-ul său, nr. 883, și al-Nasāʾī în al-Sunan, nr. 3014. Formularea îi aparține celui din urmă.

28 Relatat de al-Tirmidhī în Jāmiʿ-ul său, nr. 3585. Al-Albānī l-a declarat bun în al-Silsilah al-Ṣaḥīḥah, nr. 1503.

Când arunci pietricelele la jamarāt, aceasta îți amintește începutul acestui ritual. De la Ibn ʿAbbās, Allah să fie mulțumit de amândoi, s-a relatat, atribuindu-se Profetului:

لَمَّا أَتَى إِبْرَاهِيمُ خَلِيلُ اللَّهِ الْمَنَاسِكَ عَرَضَ لَهُ الشَّيْطَانُ عِنْدَ جَمْرَةِ الْعَقَبَةِ فَرَمَاهُ بِسَبْعِ حَصَيَاتٍ حَتَّى سَاخَ فِي الْأَرْضِ، ثُمَّ عَرَضَ لَهُ عِنْدَ الْجَمْرَةِ الثَّانِيَةِ فَرَمَاهُ بِسَبْعِ حَصَيَاتٍ حَتَّى سَاخَ فِي الْأَرْضِ، ثُمَّ عَرَضَ لَهُ عِنْدَ الْجَمْرَةِ الثَّالِثَةِ فَرَمَاهُ بِسَبْعِ حَصَيَاتٍ حَتَّى سَاخَ فِي الْأَرْضِ.

«Când Ibrāhīm, prietenul apropiat al lui Allah, a venit la rânduielile pelerinajului, Șeitan i s-a arătat la Jamrat al-ʿAqabah. El l-a lovit cu șapte pietricele, până când s-a cufundat în pământ. Apoi i s-a arătat la a doua jamrah, iar el l-a lovit cu șapte pietricele, până când s-a cufundat în pământ. Apoi i s-a arătat la a treia jamrah, iar el l-a lovit cu șapte pietricele, până când s-a cufundat în pământ.»[29]

Aceasta a rămas un mare rit pe care credincioșii îl împlinesc în pelerinajul lor la Casa lui Allah, pentru păstrarea pomenirii Lui, slăvit fie.

În jertfirea animalelor aduse ca ofrandă se află, de asemenea, ceea ce amintește acea poveste măreață și uimitoare. Ibrāhīm, prietenul apropiat al lui Allah, pacea fie asupra lui, a văzut în vis că își înjunghie fiul, pe Ismāʿīl, pacea fie asupra lui, și i-a cerut părerea despre aceasta:

29 Relatat de al-Ḥākim, nr. 1715, care l-a declarat autentic; al-Dhahabī a fost de acord cu el. Vezi și al-Albānī, Ṣaḥīḥ al-Targhīb wa-al-Tarhīb, nr. 1156.

﴿قَالَ يَٰٓأَبَتِ ٱفۡعَلۡ مَا تُؤۡمَرُۖ سَتَجِدُنِيٓ إِن شَآءَ ٱللَّهُ مِنَ ٱلصَّٰبِرِينَ فَلَمَّآ أَسۡلَمَا وَتَلَّهُۥ لِلۡجَبِينِ﴾

El a spus: «O, tată, fă ceea ce ți se poruncește! Mă vei găsi, dacă Allah voiește, printre cei răbdători.» Când amândoi s-au supus și el l-a culcat cu fruntea la pământ...

Coran, al-Ṣāffāt 37:102–103 (fragment)

El și-a adus fiul și cuțitul și i-a așezat cuțitul pe gât, supunându-se amândoi poruncii lui Allah. Atunci Allah, slăvit și preaînalt fie, l-a răscumpărat printr-o mare jertfă.

Toate aceste fapte amintesc de profeți. Pelerinul se întoarce astfel din pelerinaj cu o frumoasă înrâurire și cu o amintire însemnată care îl leagă de cei aleși dintre făpturi: profeții și trimișii lui Allah, cei mai buni și mai vrednici dintre robii Săi. El simte că merge pe calea lor și că le urmează pilda, binecuvântările și pacea lui Allah fie asupra lor tuturor și asupra celor care îi urmează cu bunătate.

De aceea, trebuie să Îl lauzi pe Allah, slăvit și preaînalt fie, pentru că te-a făcut dintre moștenitorii profeților, mergând pe calea lor, urmându-le drumul și călcându-le pe urme. Aceasta este o favoare a lui Allah și o binefacere asupra ta. Ea îl face pe rob să se îngrijească și mai mult de această cale și de urmarea acestui drum, mai ales de monoteism, de credință și de închinarea curată lui Allah, slăvit fie. Profetul nostru, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a spus:

الْأَنْبِيَاءُ إِخْوَةٌ لِعَلَّاتٍ، أُمَّهَاتُهُمْ شَتَّى وَدِينُهُمْ وَاحِدٌ.

«Profeții sunt frați din același tată, dar din mame diferite. Mamele lor sunt felurite, însă religia lor este una singură.»[30]

30 Relatat de al-Bukhārī, nr. 3443, și Muslim, nr. 2365.

Adică au o singură credință, în timp ce legile lor sunt diferite. Robul trebuie, așadar, să se îngrijească de această credință dreaptă și sănătoasă și de acest monoteism curat, care reprezintă calea profeților și temelia chemării trimișilor.

9 Adâncirea urmării Trimisului lui Allah

Printre marile țeluri ale pelerinajului se află adâncirea urmării Trimisului lui Allah, binecuvântările și pacea Sa fie asupra lui. De aceea, îl vezi pe pelerin străduindu-se din răsputeri ca fiecare faptă a sa din pelerinaj să fie potrivită Sunnei. Îi întreabă mult pe învățați: *«Dacă fac cutare lucru, am vreo vină? Este corectă această faptă? Este ea potrivită Sunnei?»* Îl vezi foarte grijuliu ca faptele pelerinajului său să urmeze Sunnah. Cu toții cunoaștem cuvintele Profetului nostru, binecuvântările și pacea lui Allah fie asupra lui, din hadithul lui Jābir consemnat în Ṣaḥīḥ Muslim:

لِتَأْخُذُوا عَنِّي مَنَاسِكَكُمْ.

«Învățați de la mine rânduielile pelerinajului vostru!»[31]

El a spus aceasta în pelerinajul său. Astfel, pelerinul se străduiește să îndeplinească cele poruncite, să le săvârșească și să le împlinească în întregime. Se străduiește să părăsească lucrurile oprite și să se îndepărteze de ele. Îl vezi întrebând cu grijă și cercetând cu sinceritate, pentru ca faptele sale să fie potrivite călăuzirii nobilului Profet, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui.

31 Ṣaḥīḥ Muslim, nr. 1297.

Privește acele cuvinte mărețe pe care ʿUmar ibn al-Khaṭṭāb, Allah să fie mulțumit de el, le-a rostit când a sărutat Piatra:

إِنِّي أَعْلَمُ أَنَّكَ حَجَرٌ لَا تَضُرُّ وَلَا تَنْفَعُ، وَلَوْلَا أَنِّي رَأَيْتُ النَّبِيَّ يُقَبِّلُكَ مَا قَبَّلْتُكَ.

«Știu că ești o piatră care nu poate aduce nici rău, nici folos. Dacă nu l-aș fi văzut pe Profet sărutându-te, nu te-aș fi sărutat.»[32]

De la Yaʿlā ibn Umayyah, Allah să fie mulțumit de el, se relatează că a spus:

طُفْتُ مَعَ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ فَاسْتَلَمَ الرُّكْنَ، قَالَ يَعْلَى: فَكُنْتُ مِمَّا يَلِي الْبَيْتَ، فَلَمَّا بَلَغْتُ الرُّكْنَ الْغَرْبِيَّ الَّذِي يَلِي الْأَسْوَدَ جَرَرْتُ بِيَدِهِ لِيَسْتَلِمَ، فَقَالَ: مَا شَأْنُكَ؟ فَقُلْتُ: أَلَا تَسْتَلِمُ؟ قَالَ: أَلَمْ تَطُفْ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ؟ فَقُلْتُ: بَلَى. فَقَالَ: أَفَرَأَيْتَهُ يَسْتَلِمُ هَذَيْنِ الرُّكْنَيْنِ الْغَرْبِيَّيْنِ؟ فَقُلْتُ: لَا. قَالَ: أَفَلَيْسَ لَكَ فِيهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ؟ قَالَ: قُلْتُ: بَلَى. قَالَ: فَانْفُذْ عَنْكَ.

32 Relatat de al-Bukhārī, nr. 1597, și Muslim, nr. 1270.

«Am înconjurat Casa alături de ʿUmar ibn al-Khaṭṭāb, iar el a atins colțul.» Yaʿlā a spus: «Eu mă aflam spre Casă. Când am ajuns la colțul dinspre apus, aflat lângă Piatra Neagră, l-am tras de mână ca să îl atingă. El a întrebat: „Ce faci?" Am răspuns: „Nu îl atingi?" El a spus: „Nu ai înconjurat Casa alături de Trimisul lui Allah?" Am răspuns: „Ba da." El a întrebat: „L-ai văzut atingând aceste două colțuri dinspre apus?" Am răspuns: „Nu." El a spus: „Nu ai în el o pildă frumoasă?" Am răspuns: „Ba da." El a spus: „Atunci mergi mai departe!"»[33]

Adică: nu facem nicio faptă decât dacă ea este potrivită Sunnei Profetului, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui.

Unul dintre marile țeluri și dintre însemnatele foloase pe care musulmanul le dobândește în pelerinaj este, așadar, să se străduiască în întreaga sa viață ca toate actele de adorare să fie potrivite Legii lui Allah, slăvit și preaînalt fie. Să își spună: așa cum în pelerinajul meu la Casa lui Allah am căutat Sunnah, am întrebat despre ea și am cercetat dacă faptele mele sunt potrivite călăuzirii Profetului, la fel să fac în toate actele mele de ascultare și de adorare. Să caute Sunnah în rugăciune, în post și în fiecare adorare prin care se apropie de Allah. Să se păzească întru totul de pofte și de inovații pentru care Allah nu a dat nicio dovadă.

Unii oameni pot crește în societăți în care inovațiile sunt numeroase și se pot obișnui cu ele. Însă omul trebuie să folosească învățăturile pelerinajului: așa cum în pelerinaj se păzește de inovații și se străduiește să păstreze practicile Sunnei, tot astfel să se străduiască în toate actele sale de adorare. Pelerinajul îi va aduce astfel rodul păstrării călăuzirii nobilului Profet, al urmării căii sale drepte și al feririi de inovații de orice fel.

33 Musnad al-Imām Aḥmad, nr. 313.

10 Deosebirea de practicile și rătăcirile politeiștilor

Printre țelurile pelerinajului se află deosebirea de politeiști în faptele, rătăcirile, practicile ignoranței și deșertăciunile lor fără număr. De aceea vedem că Profetul nostru, binecuvântările și pacea lui Allah fie asupra lui, a procedat diferit de politeiști în faptele pelerinajului. Ei împlineau pelerinajul, rosteau talbiyah, staționau la ʿArafāt și staționau la Muzdalifah, însă urmau o rătăcire oarbă și o neștiință adâncă. Talbiyah lor era întemeiată pe asociere și pe așezarea unor egali alături de Allah. Fiecare dintre ei spunea în talbiyah:

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ إِلَّا شَرِيكًا هُوَ لَكَ تَمْلِكُهُ وَمَا مَلَكَ.

«Răspund chemării Tale, o, Allah, răspund chemării Tale! Răspund chemării Tale, Tu nu ai niciun asociat, în afara unui asociat care Îți aparține: Tu îl stăpânești pe el și ceea ce stăpânește el.»

Amestecau astfel în talbiyah asocierea de parteneri lui Allah, slăvit și preaînalt fie, și așezarea unor egali alături de El. Acesta este înțelesul cuvintelor prin care Allah, slăvit și preaînalt fie, a arătat starea lor:

﴿وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُم بِٱللَّهِ إِلَّا وَهُم مُّشْرِكُونَ﴾

Cei mai mulți dintre ei nu cred în Allah decât asociindu-I parteneri.
Coran, Yūsuf 12:106

Și al cuvintelor Sale, binecuvântat și preaînalt fie:

﴿فَلَا تَجْعَلُواْ لِلَّهِ أَندَادًا وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ﴾

Așadar, nu Îi faceți lui Allah egali, de vreme ce voi știți!
Coran, al-Baqarah 2:22 (fragment)

Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a rostit însă talbiyah prin afirmarea monoteismului. În pelerinaj, politeiștii plecau de la ʿArafāt înainte de apusul soarelui. El a procedat diferit și a plecat de la ʿArafāt după apus. Ei plecau de la Muzdalifah după răsăritul soarelui. El a procedat diferit: a plecat de acolo după ce se luminase, dar înainte de răsărit, deosebindu-se astfel de politeiști. Ei nu admiteau ʿumrah în lunile pelerinajului, ci o socoteau în acele luni una dintre cele mai mari nelegiuiri. El a procedat diferit și toate ʿumrah-urile sale le-a împlinit în lunile pelerinajului, binecuvântările și pacea lui Allah fie asupra lui.
Tot astfel, faptele pelerinajului și actele de ascultare pe care musulmanul le săvârșește trebuie să fie curate de rătăcirile oamenilor ignoranței și de ceea ce urmau oamenii deșertăciunii. Când Profetul, binecuvântările și pacea lui Allah fie asupra lui, le-a vorbit oamenilor în pelerinaj, a spus în cuvântarea sa:

أَلَا كُلُّ شَيْءٍ مِنْ أَمْرِ الْجَاهِلِيَّةِ تَحْتَ قَدَمَيَّ مَوْضُوعٌ، وَدِمَاءُ الْجَاهِلِيَّةِ مَوْضُوعَةٌ، وَإِنَّ أَوَّلَ دَمٍ أَضَعُ مِنْ دِمَائِنَا دَمُ ابْنِ رَبِيعَةَ بْنِ الْحَارِثِ، كَانَ مُسْتَرْضَعًا فِي بَنِي سَعْدٍ فَقَتَلَتْهُ هُذَيْلٌ، وَرِبَا الْجَاهِلِيَّةِ مَوْضُوعٌ، وَأَوَّلُ رِبًا أَضَعُ رِبَانَا رِبَا عَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، فَإِنَّهُ مَوْضُوعٌ كُلُّهُ.

«Luați aminte! Tot ceea ce ține de ignoranță este înlăturat sub picioarele mele. Răzbunările pentru sângele vărsat în vremea ignoranței sunt înlăturate. Primul sânge dintre ai noștri pentru care înlătur răzbunarea este sângele fiului lui Rabīʿah ibn al-Ḥārith: el era alăptat la Banū Saʿd, iar Hudhayl l-au ucis. Dobânda din vremea ignoranței este înlăturată. Prima dobândă pe care o înlătur este dobânda noastră, dobânda lui ʿAbbās ibn ʿAbd al-Muṭṭalib: ea este înlăturată în întregime.»[34]

Aceasta arată starea rea și stricăciunea întinsă în care se aflau oamenii înainte de Islam, în adorarea și în relațiile lor: asociere de parteneri lui Allah, sânge vărsat, averi jefuite și onoare încălcată. Neștiința lor ajunsese la culme, iar rătăcirea la capăt, și astfel au atras asupra lor mânia și nemulțumirea lui Allah, slăvit fie.

34 Ṣaḥīḥ Muslim, nr. 1218.

Musulmanul trebuie, așadar, să folosească învățăturile pelerinajului pentru a se deosebi de dușmanii religiei lui Allah și pentru a fi demn prin religia sa. Să se păzească întru totul de imitarea dușmanilor lui Allah, să cunoască valoarea acestei binefaceri, să îi păstreze rangul și să o ocrotească, îndreptându-se pe sine și lucrând la îndreptarea societății sale. Să meargă pe calea dreaptă și sănătoasă a Islamului și să se păzească întru totul de faptele ignoranței, de abaterea, de nechibzuința și de rătăcirea ei, ca să dobândească mulțumirea și îndurarea lui Allah și să fie ferit de mânia și de nemulțumirea Sa. Într-un hadith autentic, Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a spus:

أَبْغَضُ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ ثَلَاثَةٌ: مُلْحِدٌ فِي الْحَرَمِ، وَمُبْتَغٍ فِي الْإِسْلَامِ سُنَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ، وَمُطَّلِبُ دَمِ امْرِئٍ بِغَيْرِ حَقٍّ لِيُهَرِيقَ دَمَهُ.

«Cei mai urâți oameni înaintea lui Allah sunt trei: cel care săvârșește nelegiuiri în Sanctuar, cel care caută în Islam o practică a ignoranței și cel care caută pe nedrept sângele unui om, ca să îl verse.»[35]

35 Relatat de al-Bukhārī, nr. 6882, de la ʿAbd Allāh ibn ʿAbbās, Allah să fie mulțumit de ei.

Este o mare nenorocire și o încercare grea să vedem atâția oameni slăbind în religie și lăsându-se în voia delăsării în practicarea ei. Aceasta se vede în imitarea necredincioșilor și în asemănarea cu ei. Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a spus:

لَتَتَّبِعُنَّ سَنَنَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ شِبْرًا بِشِبْرٍ وَذِرَاعًا بِذِرَاعٍ وَبَاعًا بِبَاعٍ، حَتَّى لَوْ دَخَلُوا جُحْرَ ضَبٍّ لَدَخَلْتُمُوهُ.

«Veți urma negreșit căile celor dinaintea voastră, palmă cu palmă, cot cu cot și stânjen cu stânjen, până acolo încât, dacă ei ar intra în vizuina unei șopârle, ați intra și voi în ea.»[36]

36 Relatat de al-Bukhārī, nr. 7320, Muslim, nr. 2669, și imamul Aḥmad în al-Musnad, nr. 8340. Formularea îi aparține celui din urmă.

El a spus aceasta pentru a-și avertiza comunitatea în chipul cel mai puternic împotriva urmării ignoranței și a căilor necredincioșilor și politeiștilor. Vizuina șopârlei se deosebește de cele ale celorlalte târâtoare și viețuitoare prin faptul că este întortocheată în pământ: cel care vrea să sape ca să prindă animalul nu găsește ușor drumul către el, atât de mult se răsucește vizuina. Aceasta înseamnă că, dacă necredincioșii ar face lucruri întortocheate și complicate, s-ar găsi dintre musulmani oameni care să le facă asemenea lor. Înștiințarea Profetului, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, arată un lucru ce ține de rânduiala existenței și de hotărârea divină: Allah a hotărât și a rânduit că se va întâmpla. În același timp, ea cuprinde avertizarea; este, dimpotrivă, o avertizare foarte puternică împotriva imitării. El vestește o realitate care se va petrece, pentru că Allah a hotărât și a rânduit-o, dar cuprinde totodată avertizarea împotriva ei. Musulmanul trebuie, așadar, să se păzească întru totul. Într-un alt hadith se spune:

وَمَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ.

«Cine imită un grup de oameni este dintre ei.»[37]

37 Relatat de Aḥmad, nr. 5115.

Fiecare musulman care a auzit acest hadith și l-a cuprins cu inima trebuie să se păzească întru totul de imitarea necredincioșilor și de asemănarea cu dușmanii religiei lui Allah, binecuvântat și preaînalt fie. Aceasta este cu atât mai necesară într-o vreme precum cea de astăzi, în care oamenii s-au deschis larg către obiceiurile necredincioșilor, tradițiile, ritualurile și faptele lor. Culturile lor — ba chiar și deșertăciunile lor — ajung în însăși adâncul caselor musulmane prin canalele prin satelit, prin rețelele de internet și prin revistele josnice. Ideile sunt astfel întinate, mințile stricate, religiile slăbite și caracterele ruinate. Oamenii au căzut în multe feluri de imitare a dușmanilor religiei lui Allah, mai ales în rândul multor tineri și tinere musulmane, din cauza neștiinței și a îndepărtării de religia lui Allah, binecuvântat și preaînalt fie. Al-Ṭabarī a relatat în Tahdhīb al-Āthār de la Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, că a spus:

لَيَأْتِيَنَّ عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ تَكُونُ فِيهِ الْقُلُوبُ قُلُوبَ الْأَعَاجِمِ.

«Va veni negreșit peste oameni o vreme în care inimile vor fi inimi de ʿajam.»[38]

Prin ʿajam sunt vizați dușmanii religiei lui Allah dintre evrei, creștini și ceilalți adepți ai necredinței și rătăcirii. Va veni peste oameni o vreme în care inimile vor fi inimi de ʿajam, din cauza lipsei de înțelegere a religiei lui Allah, a multei neștiințe și a îndreptării sufletelor, în acea stare, către asemănarea cu necredincioșii și imitarea lor în sărbători, obiceiuri, îmbrăcăminte și în celelalte treburi ale lor, împreună cu iubirea de viața lumească și cu întrecerea nestăpânită pentru ea. Este o stare rea, de care musulmanul care își dorește binele cere să fie păzit, ca să nu ajungă în ea și să nu fie întinat de ea. Allah să ne ferească pe toți și să ne păzească de urmarea căii celor asupra cărora este mânia Sa și a celor rătăciți!

38 Tahdhīb al-Āthār, 201, de la ʿAbd Allāh ibn ʿAmr, Allah să fie mulțumit de ei. Vezi și al-Albānī, al-Silsilah al-Ṣaḥīḥah, nr. 3357.

11 Amintirea Vieții de Apoi

Printre marile țeluri ale pelerinajului se află amintirea Vieții de Apoi și amintirea înfățișării înaintea lui Allah, slăvit fie.
Gândește-te la primul lucru cu care musulmanul își începe faptele pelerinajului: își leapădă podoabele, îmbrăcămintea și înfățișarea cu care s-a obișnuit. Fiecare pelerin este obișnuit, în țara sa, cu un anumit fel de îmbrăcăminte; dar, când ajung la locurile de intrare în iḥrām, toți își scot veșmintele croite pe forma trupului, se spală și se parfumează. Apoi toți îmbracă două pânze albe și curate: un izār cu care își înfășoară partea de jos a trupului și un ridā' pe care îl așază pe umeri. În această înfățișare smerită și în această stare sunt egali cu toții: bogatul și săracul, conducătorul și cel condus, cel care poruncește și cel căruia i se poruncește, cel mic și cel mare. Toți sunt deopotrivă în aceasta.
Această înfățișare, în care sunt egali când se îndreaptă către Casa lui Allah, este aceeași în care vor fi egali la plecarea din această viață. Ați văzut vreun om care moare: ce ia cu el din lumea sa? Ce intră cu el în mormânt? În mormânt nu intră cu el decât bucăți de pânză în care îi este înfășurat trupul după ce este spălat și se săvârșește rugăciunea pentru el, apoi este așezat în mormânt. De aceea, Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a spus:

يُحْشَرُ النَّاسُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عُرَاةً غُرْلًا بُهْمًا. قُلْنَا: وَمَا بُهْمًا؟ قَالَ: لَيْسَ مَعَهُمْ شَيْءٌ.

«Oamenii vor fi adunați în Ziua Învierii goi, necircumcișI și fără nimic asupra lor.» Am întrebat: «Ce înseamnă „fără nimic asupra lor”?» A spus: «Nu vor avea nimic cu ei.»[39]

Nu vor avea nici culturi, nici negoț, nici averi, nici funcții de conducere și nici altceva. Așadar, îmbrăcămintea de iḥrām amintește de giulgiu.

Staționarea pe câmpia ʿArafāt amintește de înfățișarea înaintea lui Allah, slăvit și preaînalt fie, în Ziua Învierii. Gândește-te la adunarea făpturilor din toate colțurile lumii într-un singur loc și într-o singură clipă: cine i-a adunat pe toți aceștia? Domnul lumilor este Cel care îi va aduna pe cei dintâi și pe cei din urmă pe câmpia adunării, în Ziua Învierii. Îi va aduna pe toți, de la primul până la ultimul: pe cei care au murit arși, pe cei mâncați de fiare și eliminați apoi ca excremente și pe cei care au fost îngropați și s-au risipit în pământ.

﴿وَقَالُوٓاْ أَءِذَا ضَلَلۡنَا فِي ٱلۡأَرۡضِ أَءِنَّا لَفِي خَلۡقٖ جَدِيدٖ﴾

Și ei spun: «Oare, după ce ne vom fi pierdut în pământ, vom fi într-adevăr aduși la o nouă creație?»
Coran, al-Sajdah 32:10 (fragment)

Pe toți aceștia îi va aduna Domnul lumilor. Staționarea ta la ʿArafāt îți amintește, așadar, de marea înfățișare înaintea lui Allah, slăvit fie, în Ziua Învierii.

39 Relatat de imamul Aḥmad în al-Musnad, nr. 16042, și de al-Ḥākim în al-Mustadrak, nr. 3638.

În al-Musnad este consemnat că Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, le-a spus oamenilor, înainte de apusul soarelui, în timp ce se afla la ʿArafah:

أَيُّهَا النَّاسُ! إِنَّهُ لَمْ يَبْقَ مِنْ دُنْيَاكُمْ فِيمَا مَضَى مِنْهَا إِلَّا كَمَا بَقِيَ مِنْ يَوْمِكُمْ هَذَا فِيمَا مَضَى مِنْهُ.

«O, oameni! Din lumea voastră, în raport cu ceea ce a trecut din ea, nu a mai rămas decât atât cât a rămas din această zi a voastră, în raport cu ceea ce a trecut din ea.»[40]

Pelerinii stau pe câmpia ʿArafah și fiecare nădăjduiește să fie eliberat în acea zi din Foc. Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a spus:

مَا مِنْ يَوْمٍ أَكْثَرَ مِنْ أَنْ يُعْتِقَ اللَّهُ فِيهِ عَبْدًا مِنَ النَّارِ مِنْ يَوْمِ عَرَفَةَ.

«Nu există nicio zi în care Allah să elibereze mai mulți robi din Foc decât ziua de ʿArafah.»[41]

Ziua în care sunt eliberați cei mai mulți din Foc este ziua de ʿArafah. De aceea, nădejdea musulmanului în această zi trebuie să fie puternică și arzătoare: să fie eliberat din Foc și să plece de pe câmpia ʿArafāt fiind deja eliberat din Foc.

O, Allah, eliberează-ne din Foc pe noi, pe părinții noștri, pe urmașii noștri și pe soțiile noastre, o, Domn al lumilor!

40 Relatat de imamul Aḥmad în al-Musnad, nr. 6173.

41 Relatat de Muslim, nr. 1348.

Pelerinajul cuprinde, așadar, priveliști mărețe și împrejurări însemnate care îi amintesc omului de înviere, răsplată, socoteală și înfățișarea înaintea lui Allah, slăvit fie, în Ziua Învierii. De aceea, o, pelerin căruia Allah ți-a dăruit izbândă, gândește-te: cu ce se încheie versetele despre pelerinaj din sura al-Baqarah? Allah Preaînaltul a spus:

﴿فَمَن تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَآ إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَن تَأَخَّرَ فَلَآ إِثْمَ عَلَيْهِ
لِمَنِ ٱتَّقَىٰ ۗ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ﴾

Cel care se grăbește, plecând după două zile, nu are niciun păcat, iar cel care întârzie nu are niciun păcat, pentru cel care are evlavie. Temeți-vă de Allah și să știți că la El veți fi adunați!

Coran, al-Baqarah 2:203 (fragment)

Este un lucru pe care îl iei cu tine după ce îți închei pelerinajul și care rămâne cu tine când te întorci în țara ta:

﴿وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ﴾

Temeți-vă de Allah și să știți că la El veți fi adunați!

Coran, al-Baqarah 2:203 (fragment)

Pelerinajul amintește de adunare, răsplată și socoteală. Așadar, teme-te de Allah, tu care ai făcut pelerinajul la Casa lui Allah! Amintește-ți că vei fi adunat la Allah și că Allah, slăvit fie, îți va cere socoteală și te va răsplăti pentru ceea ce ai trimis înainte în această viață. Să știi că viața lumească se îndepărtează, iar Viața de Apoi se apropie, și că fiecare dintre ele are fii. ʿAlī, Allah să fie mulțumit de el, a spus: *«Fiți dintre fiii Vieții de Apoi și nu fiți dintre fiii acestei lumi! Astăzi este faptă fără socoteală, iar mâine va fi socoteală fără faptă.»*

Când robul are această cunoaștere, credință și certitudine că va fi adunat la Allah, cunoașterea și certitudinea sa îl ajută să își îndrepte faptele și să se pregătească pentru acea zi. După cum Allah, slăvit și preaînalt fie, a spus între versetele despre pelerinaj:

﴿وَتَزَوَّدُواْ فَإِنَّ خَيۡرَ ٱلزَّادِ ٱلتَّقۡوَىٰۚ وَٱتَّقُونِ يَٰٓأُوْلِي ٱلۡأَلۡبَٰبِ﴾

Luați-vă provizii, însă cea mai bună provizie este evlavia. Și temeți-vă de Mine, o, voi cei înzestrați cu minte!

Coran, al-Baqarah 2:197 (fragment)

Certitudinea adunării, a răsplății și a socotelii îl ajută, așadar, pe om să își îndrepte faptele.

﴿إِنَّا كُنَّا قَبۡلُ فِيٓ أَهۡلِنَا مُشۡفِقِينَ﴾

Înainte, când eram printre ai noștri, trăiam cu teamă.

Coran, al-Ṭūr 52:26 (fragment)

Adică: ne temeam de înviere, de adunare, de răsplată și de înfățișarea înaintea lui Allah. Această teamă ne-a făcut să împlinim fapte de ascultare față de Allah, slăvit fie.

﴿فَمَنَّ ٱللَّهُ عَلَيۡنَا وَوَقَىٰنَا عَذَابَ ٱلسَّمُومِ﴾

Atunci Allah ne-a dăruit binefacerea Sa și ne-a ferit de pedeapsa vântului arzător.

Coran, al-Ṭūr 52:27

Cel căruia i se va da cartea în mâna dreaptă va spune în Ziua Învierii:

﴿إِنِّي ظَنَنتُ أَنِّي مُلَاقٍ حِسَابِيَهْ﴾

Cu adevărat, eram încredințat că îmi voi întâlni socoteala.

Coran, al-Ḥāqqah 69:20

Adică: în viața lumească aveam convingerea că există înviere, socoteală și adunare. Eram încredințat de aceasta și îmi pregăteam merindele pentru acea zi.

12 Înfăptuirea frăției religioase

Printre marile țeluri ale pelerinajului se află înfăptuirea frăției religioase și a legăturii de credință. Ea se arată limpede în pelerinaj, în chipurile sale cele mai frumoase și mai alese. Pelerinii înconjoară Casa lui Allah, se adună pe câmpia ʿArafah și se strâng la Muzdalifah. Îmbrăcămintea lor este una, țelul lor este unul, Cel pe care Îl adoră este Unul, faptele lor sunt aceleași, direcția lor de rugăciune este aceeași, iar cel pe care îl urmează este Trimisul lui Allah, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui. Au aceleași speranțe și suferințe: nădejdile lor sunt aceleași, durerile lor sunt aceleași, iar grijile lor sunt comune. S-au adunat la cea mai mare întrunire islamică, ce arată legătura credinței și frăția religioasă. Unul are pielea roșiatică, altul are pielea neagră, unul este arab, altul nearab. Pe toți îi unește religia lui Allah, slăvit fie, și între ei nu există deosebire decât prin evlavia față de Allah, slăvit și preaînalt fie. Allah, slăvit fie, a spus:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّا خَلَقۡنَٰكُم مِّن ذَكَرٖ وَأُنثَىٰ وَجَعَلۡنَٰكُمۡ شُعُوبٗا وَقَبَآئِلَ لِتَعَارَفُوٓاْۚ إِنَّ أَكۡرَمَكُمۡ عِندَ ٱللَّهِ أَتۡقَىٰكُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٞ﴾

O, oameni! Noi v-am creat dintr-un bărbat și dintr-o femeie și v-am făcut popoare și triburi ca să vă cunoașteți unii pe alții. Cu adevărat, cel mai cinstit dintre voi la Allah este cel mai evlavios dintre voi. Allah este Atoatețiutor, Binețiutor.

Coran, al-Ḥujurāt 49:13

În timpul Pelerinajului de Adio, Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a spus:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ! أَلَا إِنَّ رَبَّكُمْ وَاحِدٌ، وَإِنَّ أَبَاكُمْ وَاحِدٌ، أَلَا لَا فَضْلَ لِعَرَبِيٍّ عَلَى أَعْجَمِيٍّ، وَلَا لِعَجَمِيٍّ عَلَى عَرَبِيٍّ، وَلَا لِأَحْمَرَ عَلَى أَسْوَدَ، وَلَا أَسْوَدَ عَلَى أَحْمَرَ، إِلَّا بِالتَّقْوَى. أَبَلَّغْتُ؟ قَالُوا: بَلَّغَ رَسُولُ اللَّهِ.

«O, oameni! Cu adevărat, Domnul vostru este Unul, iar părintele vostru este unul. Arabul nu are întâietate asupra nearabului, nici nearabul asupra arabului, nici cel cu pielea roșiatică asupra celui cu pielea neagră și nici cel cu pielea neagră asupra celui cu pielea roșiatică, decât prin evlavie. Am transmis?» Ei au răspuns: «Trimisul lui Allah a transmis!»[42]

Pelerinajul este, așadar, o legătură măreață care îi unește pe oamenii credinței în bună înțelegere, iubire și întrajutorare în bine și evlavie, în împlinirea poruncilor lui Allah, slăvit și preaînalt fie, și în sprijinirea săracilor. Privește jertfele aduse în timpul pelerinajului și jertfele compensatorii datorate atunci când pelerinul lasă neîmplinită una dintre îndatoririle pelerinajului sau săvârșește ceva interzis în starea de iḥrām! Ele le aduc săracilor mult folos și le oferă un sprijin însemnat. În pelerinaj se arată, așadar, frăția și legătura dintre credincioși, se vădesc buna înțelegere, iubirea și întrajutorarea în bine și evlavie.

42 Relatat de imamul Aḥmad în al-Musnad, nr. 23489.

În această zi binecuvântată, ziua de ʿArafah, pelerinii rostesc adesea *«Nu există nicio divinitate vrednică de adorare în afară de Allah»*. Sunt cele mai bune cuvinte rostite în această zi; mai mult, sunt cele mai bune cuvinte în general și cele mai iubite de Allah. În hadith este consemnat că Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a spus:

خَيْرُ الدُّعَاءِ دُعَاءُ يَوْمِ عَرَفَةَ، وَخَيْرُ مَا قُلْتُ أَنَا وَالنَّبِيُّونَ مِنْ قَبْلِي: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

«Cea mai bună rugă de implorare este cea din Ziua de ʿArafah, iar cele mai bune cuvinte pe care le-am rostit eu și profeții dinaintea mea sunt: „Nu există nicio divinitate vrednică de adorare în afară de Allah, singur, fără asociat. Lui Îi aparține stăpânirea și Lui Îi aparține lauda, iar El are putere asupra tuturor lucrurilor.”»[43]

În aceasta se află un mare semn că musulmanii nu se pot uni decât prin monoteismul față de Allah și urmarea Trimisului, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui. Prin acestea se topesc patimile, se risipesc dușmănia și ura, se întâlnesc inimile, se unește cuvântul și se strâng rândurile. Cu cât se slăbește ținerea lor de acest cuvânt, cu atât scade, pe măsură, partea lor de unitate și bună înțelegere.

Aceste mari mulțimi, cu toate că au culori diferite, limbi deosebite și țări îndepărtate unele de altele, s-au adunat pentru un singur țel și o singură dorință, care se arată în cuvintele prin care își ridică glasul și pe care le repetă. Ceea ce i-a adunat este monoteismul față de Allah și credința în El, iar ceea ce le-a unit

43 Sursa relatării a fost indicată mai înainte.

inimile este supunerea față de Allah și smerirea înaintea Lui, cu dorință și teamă, cu nădejde și frică, cu iubire și râvnă.

Cuvântul monoteismului, *«Nu există nicio divinitate vrednică de adorare în afară de Allah»*, este adevărata legătură în jurul căreia s-au unit oamenii religiei islamice. Pe temeiul lui își arată loialitatea și vrăjmășia, pe temeiul lui iubesc și urăsc. Datorită lui, comunitatea musulmană a devenit asemenea unui singur trup și asemenea unei clădiri bine închegate, ale cărei părți se întăresc unele pe altele.

Printre marile țeluri ale pelerinajului se află întărirea acestei legături și statornicirea ei. Domnul adorat este Unul; direcția spre care se îndreaptă în rugăciune este una; Trimisul urmat este unul; îmbrăcămintea de iḥrām este aceeași; riturile pelerinajului și faptele lui sunt aceleași; locul și timpul adunării musulmanilor sunt aceleași. Lozinca tuturor este *«Răspund chemării Tale, o, Allah, răspund chemării Tale»*, în supunere, smerenie, ascultare și împlinire. Ce legătură poate fi mai trainică decât aceasta? Ce unire poate fi mai măreață decât această unire?

Să priceapă, așadar, musulmanii aceasta și să Îl laude pe Domnul lor pentru această legătură binecuvântată, această înțelegere aleasă, această iubire și frăție! Fiecare dintre ei să se străduiască să înfăptuiască tot ceea ce întărește și sporește această legătură și să se îndepărteze de orice lucru care o slăbește și îi șubrezește puterea. Să lepede cu toții fanatismele etnice, lozincile naționaliste, pornirile șovine ale neștiinței preislamice și partizanatele înguste și să se unească în jurul monoteismului și al credinței.

13 Formarea bunelor moravuri

Printre țelurile pelerinajului se află formarea bunelor moravuri și a purtării desăvârșite, precum și împodobirea cu însușiri frumoase și cu bune maniere.

Pelerinajul este o școală aleasă a purtării și a moravurilor. În ea, musulmanul se deprinde cu bunele maniere, cu purtarea frumoasă față de ceilalți, cu ferirea de a le pricinui rău și cu îndepărtarea de disputa condamnabilă și de ceartă.

﴿فَمَن فَرَضَ فِيهِنَّ ٱلْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِى ٱلْحَجِّ﴾

Cel care își asumă pelerinajul în ele să nu aibă relații intime, să nu săvârșească păcate și să nu se certe în timpul pelerinajului.

Coran, al-Baqarah 2:197 (fragment)

مَنْ حَجَّ لِلَّهِ فَلَمْ يَرْفُثْ وَلَمْ يَفْسُقْ رَجَعَ كَيَوْمِ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ.

«Cine împlinește pelerinajul pentru Allah, fără vorbe ori fapte indecente și fără păcate, se întoarce precum în ziua în care l-a născut mama sa.»[44]

44 Sursa relatării a fost indicată mai înainte.

În timpul pelerinajului, Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, le spunea oamenilor:

أَيُّهَا النَّاسُ! السَّكِينَةَ السَّكِينَةَ.

«O, oameni! Liniște, liniște!»[45]

Iar la stâlpii către care se aruncă pietricelele le spunea:

لَا يَقْتُلْ بَعْضُكُمْ بَعْضًا.

«Să nu vă omorâți unii pe alții!»[46]

În timpul Pelerinajului de Adio, Trimisul lui Allah, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a spus:

أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِالْمُؤْمِنِ؟ مَنْ أَمِنَهُ النَّاسُ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ، وَالْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ.

«Să nu vă spun cine este credinciosul? Este cel față de care oamenii sunt în siguranță în privința vieților și averilor lor. Iar musulmanul este cel de a cărui limbă și mână musulmanii sunt feriți.»[47]

45 Relatat de Muslim, nr. 1218.

46 Relatat de Abū Dāwūd în al-Sunan, nr. 1966, și de imamul Aḥmad în al-Musnad, nr. 16087.

47 Relatat de Aḥmad, nr. 23958.

Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, i-a spus lui ʿUmar ibn al-Khaṭṭāb, Allah să fie mulțumit de el:

يَا عُمَرُ! إِنَّكَ رَجُلٌ قَوِيٌّ، لَا تُزَاحِمْ عَلَى الْحَجَرِ فَتُؤْذِيَ الضَّعِيفَ، إِنْ وَجَدْتَ خَلْوَةً فَاسْتَلِمْهُ، وَإِلَّا فَاسْتَقْبِلْهُ فَهَلِّلْ وَكَبِّرْ.

«O, ʿUmar! Ești un bărbat puternic. Nu te îmbulzi la Piatră, pricinuindu-i rău celui slab! Dacă găsești loc liber, atinge-o; altfel, îndreaptă-te către ea și rostește că nu există nicio divinitate vrednică de adorare în afară de Allah și că Allah este Cel mai mare!»[48]

Bărbatul puternic nu își folosește puterea ca să le facă rău oamenilor, spunând: *«Vreau să sărut Piatra»*, dacă sărutarea ei îi vatămă pe ceilalți. Sărutarea Pietrei este o sunnah, în vreme ce vătămarea oamenilor este interzisă.

Pelerinajul îl deprinde, așadar, pe musulman cu bunele moravuri: răbdarea, blândețea, cumpătarea în acțiune, purtarea frumoasă și buna conviețuire. Cu atât mai mult atunci când are prezent în minte că pelerinii sunt oaspeții lui Allah: se poartă cu blândețe față de ei, le face bine, îi tratează cu delicatețe și caută prin aceasta răsplata Domnului său. Cu cât pelerinul are mai mult în vedere acest mare țel al pelerinajului, cu atât se întoarce de acolo deprins cu buna purtare a Islamului și împodobit cu marile moravuri ale Legii sale.

Pelerinul să caute, în timpul pelerinajului, locurile și momentele în care rugile sunt primite, cerându-I lui Allah să îl călăuzească spre cele mai bune moravuri, căci nimeni în afară de El nu călăuzește spre cele mai bune dintre ele, și să îndepărteze de el moravurile rele, căci nimeni în afară de El nu le îndepărtează.

48 Relatat de Aḥmad, nr. 190.

14 Înfăptuirea cumpătării

Printre țelurile pelerinajului se află înfăptuirea cumpătării, care este podoaba acestei religii și frumusețea Legii sale. Religia lui Allah, slăvit fie, este o religie a căii de mijloc: nu cuprinde nici exagerare, nici înstrăinare de îndrumare, nici depășirea măsurii, nici neglijență. Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَٰكُمْ أُمَّةً وَسَطًا﴾

Astfel v-am făcut o comunitate a căii de mijloc.
Coran, al-Baqarah 2:143 (fragment)

Adică: martori drepți, fără exagerare, fără înstrăinare de îndrumare, fără depășirea măsurii și fără neglijență. Cele mai bune lucruri sunt cele de mijloc, nu neglijarea lor și nici depășirea măsurii în ele.

Prin cuvintele Sale *«o comunitate a căii de mijloc»*, Allah, slăvit fie, îi arată drept martori drepți, care nu se abat de la adevăr nici spre exagerare, nici spre înstrăinare, ci țin calea de mijloc și sunt cumpătați. Pelerinajul este plin de împrejurări mărețe și de învățăminte însemnate care îndrumă spre importanța căii de mijloc și arată însemnătatea cumpătării.

Unul dintre cele mai importante exemple în această privință este să privești îndrumarea Profetului, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, și sunnah sa în aruncarea pietricelelor, în lumina celor consemnate despre el, apoi să privești stările oamenilor în raport cu sunnah sa. Îi vei găsi între exagerare și înstrăinare, între depășirea măsurii și neglijență, în afară de cei cărora Allah le-a dăruit înțelegerea și pe care i-a cinstit cu ținerea de sunnah, urmarea îndrumării și pășirea pe urmele Profetului, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui.

Al-Bayhaqī a relatat în al-Sunan, de la Ibn ʿAbbās:[49] «Al-Faḍl ibn ʿAbbās mi-a povestit: Trimisul lui Allah, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, mi-a spus în dimineața zilei Jertfei: „Haide, adună-mi pietricele!" I-am adunat pietricele de mărimea celor azvârlite cu degetele, iar el le-a așezat în palmă și a spus:

بِأَمْثَالِ هَؤُلَاءِ، بِأَمْثَالِ هَؤُلَاءِ، وَإِيَّاكُمْ وَالْغُلُوَّ، فَإِنَّمَا أَهْلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمُ الْغُلُوُّ فِي الدِّينِ.

„Cu unele ca acestea, cu unele ca acestea! Feriți-vă de exagerare, căci pe cei dinaintea voastră i-a nimicit exagerarea în religie!"»

Cuvintele Profetului, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, din acest hadith, *«cu unele ca acestea»*, se referă la pietricelele adunate pentru el, a căror mărime este precizată în hadith: aceea a pietricelelor azvârlite cu degetele. Formularea nu cuprinde lucrurile atât de mici încât nu mai sunt numite pietricele, după cum nu cuprinde nici bucățile mari numite pietre. Ceea ce a fost legiuit este calea de mijloc.

Deși acest lucru este limpede și explicat cât se poate de clar, dacă îl compari cu starea unora dintre musulmanii care nu cunosc sunnah Profetului, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, vei vedea în această privință lucruri uimitoare: exagerare și înstrăinare, depășirea măsurii și neglijență, adăugare și lipsă. Adevărul stă drept între acestea. Musulmanul nici nu lasă neîmplinită sunnah sa, așa cum fac cei neglijenți și îndepărtați de îndrumare, nici nu adaugă peste ea, așa cum fac cei care depășesc măsura și exagerează, ci este drept și cumpătat.

Cuvintele sale, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, *«Feriți-vă de exagerare»*, sunt generale și cuprind toate formele exagerării în credințe și fapte. Ceea ce se ia în considerare este

49 Relatat de al-Bayhaqī în al-Sunan, nr. 1681.

generalitatea formulării, nu particularitatea împrejurării care a prilejuit-o. Musulmanului îi este, așadar, interzisă exagerarea în toate stările sale și în toate treburile sale; i se poruncește să păşească pe urmele nobilului Trimis, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, și să îi urmeze sunnah în toate împrejurările.

Imaginea care ni se arată prin acest exemplu limpede înfățișează cumpătarea religiei în toate lucrurile. Religia lui Allah, slăvit fie, este calea de mijloc între exagerare și înstrăinare, între depășirea măsurii și neglijență. Musulmanul iese, astfel, din pelerinaj cu un mare folos și cu un țel însemnat, deprins în timpul acestuia: faptele sale să fie întotdeauna cumpătate, fără exagerare și fără înstrăinare de îndrumare.

Cumpătarea nu se înfăptuiește decât prin potrivirea cu sunnah. Să se păzească, așadar, cu cea mai mare grijă de depășirea ei, fie prin exagerare, fie prin înstrăinare! Șeitan este foarte dornic să îl abată pe robul credincios al lui Allah de la calea dreaptă și să îl îndepărteze de calea cea dreaptă a lui Allah, fie spre exagerare, fie spre neglijare; nu îl interesează prin care dintre cele două izbândește. După cum a spus unul dintre înaintași: *«Allah Preaînaltul nu a poruncit niciun lucru fără ca șeitan să aibă în privința lui două îndemnuri: fie spre neglijență și lipsă, fie spre depășirea hotarului și exagerare. Nu îl interesează prin care dintre ele izbândește.»* El îl pândește pe musulman pe toate căile lui, fără să obosească și fără să se plictisească de a unelti împotriva sa și de a-l aștepta la pândă. Își cheltuiește toate puterile ca să îl rătăcească și să îl abată de la calea dreaptă și de la îndrumarea limpede.

Dreapta măsură în toate lucrurile, cumpătarea în ele și îndepărtarea de exagerare și de înstrăinare reprezintă metoda dreaptă și calea cea dreaptă pe care trebuie să păşească toți credincioșii, așa cum Allah le-a poruncit în Cartea Sa și așa cum le-a poruncit Trimisul Său, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui. Adevărata cumpătare și dreapta măsură înseamnă să ții hotarul pe care Allah, slăvit fie, l-a rânduit robilor Săi, astfel încât să nu intre în el ceea ce nu îi aparține și să nu fie scos din el ceea ce îi aparține.

Prin aceasta i-a lăudat Allah pe credincioși. Religia lui Allah este calea de mijloc între cel care exagerează în ea și cel care se îndepărtează de ea. Cei mai buni oameni sunt cei cumpătați: s-au ridicat deasupra lipsei celor neglijenți și nu au ajuns la exagerarea celor care depășesc hotarul. Ei s-au ținut de îndrumarea căpeteniei trimișilor, alesul Domnului tuturor lumilor și pilda tuturor oamenilor, Muḥammad ibn ʿAbd Allāh. Rugăciunile și pacea lui Allah fie asupra lui, asupra familiei sale și asupra tuturor companionilor săi!

15 Recunoașterea binefacerii lui Allah

Printre marile țeluri ale pelerinajului se află faptul că el îl deprinde pe musulman să aibă prezentă în minte binefacerea lui Allah asupra sa: El l-a călăuzit, i-a dăruit izbândă în împlinirea actelor de ascultare, l-a făcut musulman, l-a făcut pelerin, l-a făcut să rostească talbiyah și l-a făcut să Îl pomenească și să Îi fie recunoscător. Toate acestea sunt binefacerea lui Allah, slăvit fie, și harul Său față de robul Său. Fără binefacerea lui Allah asupra sa prin pelerinaj, nu ar fi fost pelerin; fără binefacerea lui Allah de a-l face dintre cei care se roagă, nu s-ar fi rugat; iar fără binefacerea lui Allah, care i-a deschis pieptul pentru această religie, nu ar fi fost dintre adepții ei.

﴿أَفَمَن شَرَحَ ٱللَّهُ صَدْرَهُۥ لِلْإِسْلَٰمِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ مِّن رَّبِّهِۦ﴾

Oare cel căruia Allah i-a deschis pieptul pentru Islam și care se află astfel într-o lumină de la Domnul său...

Coran, al-Zumar 39:22 (fragment)

Călăuzirea este binefacerea și harul lui Allah, slăvit fie. El le dă cui voiește, iar Allah este Stăpânul harului măreț.

Faptele și marile rituri ale pelerinajului îi amintesc robului acest lucru și îl fac să aibă prezentă în minte această binefacere dumnezeiască și acest dar al Domnului său. Astfel, Îl laudă pe Allah pentru harul Său: Îl laudă că l-a făcut pelerin, că l-a făcut să rostească talbiyah, că l-a făcut musulman și că i-a dăruit izbândă în împlinirea acestor fapte și l-a călăuzit spre ele. Privește cuvintele lui Allah, slăvit fie, în șirul versetelor despre pelerinaj din sura al-Baqarah:

﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَبْتَغُوا۟ فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ ۚ فَإِذَآ
أَفَضْتُم مِّنْ عَرَفَٰتٍ فَٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ عِندَ ٱلْمَشْعَرِ ٱلْحَرَامِ ۖ
وَٱذْكُرُوهُ كَمَا هَدَىٰكُمْ وَإِن كُنتُم مِّن قَبْلِهِۦ لَمِنَ ٱلضَّآلِّينَ﴾

Nu este niciun păcat asupra voastră să căutați un har de la Domnul vostru. Iar când porniți de la ʿArafāt, pomeniți-L pe Allah la al-Mashʿar al-Ḥarām și pomeniți-L așa cum v-a călăuzit, căci înainte de aceasta erați dintre cei rătăciți.

Coran, al-Baqarah 2:198

Adică: pomeniți-L pe Allah având prezentă în minte binefacerea Sa asupra voastră, prin călăuzire și prin salvarea voastră de rătăcire. Fără binefacerea lui Allah asupra voastră, nu ați fi fost călăuziți; fără ca Allah să vă fi scăpat de rătăcire, ați fi fost dintre cei rătăciți. Allah Preaînaltul a spus:

﴿لَن يَنَالَ ٱللَّهَ لُحُومُهَا وَلَا دِمَآؤُهَا وَلَٰكِن يَنَالُهُ ٱلتَّقۡوَىٰ
مِنكُمۡۚ كَذَٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمۡ لِتُكَبِّرُواْ ٱللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَىٰكُمۡۗ
وَبَشِّرِ ٱلۡمُحۡسِنِينَ﴾

Nici carnea lor, nici sângele lor nu ajung la Allah, ci la El ajunge evlavia voastră. Astfel vi le-a supus, ca să Îl preamăriți pe Allah pentru că v-a călăuzit. Și dă-le veste bună celor care fac bine!

Coran, al-Ḥajj 22:37

Adică: să Îl cinstiți și să Îl slăviți ca răspuns la călăuzirea Sa față de voi. El merită lauda cea mai deplină, mulțumirea cea mai înaltă și preamărirea cea mai însemnată. Printre țelurile pelerinajului pe care trebuie să le ai prezente în minte în timpul lui se află, așadar, amintirea binefacerii lui Allah asupra ta, prin călăuzirea spre pelerinaj, rugăciune, post și întreaga religie.

Acestea sunt cele mai importante și mai mărețe țeluri ale pelerinajului. Îl rog pe Allah, slăvit și preaînalt fie, să ne dăruiască tuturor izbândă în dobândirea cunoașterii folositoare, în împlinirea faptelor bune și în înfăptuirea acestor țeluri; să ne sporească înțelegerea religiei Sale; să ne dăruiască izbândă în cuvintele drepte și faptele bune pe care le iubește și de care este mulțumit; să ne îndrepte religia, care ne ocrotește întreaga stare; să ne îndrepte viața lumească, în care ne este traiul; să ne îndrepte Viața de Apoi, în care ne este întoarcerea; să facă viața un prilej de sporire în orice bine și moartea o odihnă de orice rău.

O, Allah, iartă-ne pe noi, pe părinții noștri, pe musulmani și musulmane, pe credincioși și credincioase, pe cei vii și pe cei morți dintre ei! Tu ești Iertător, Milostiv, Darnic și Generos. O, Allah, primește de la noi, căci Tu ești Cel care Aude Totul, Atoateștiutor! Iartă-ne, căci Tu ești Iertătorul, Milostivul! Primește căința noastră, căci Tu ești Cel care Primește Căința, Milostivul!

Iar încheierea rugii noastre este: laudă lui Allah, Domnul lumilor! Allah să dăruiască rugăciuni, pace, binecuvântare și har robului și trimisului Său, Profetul nostru Muḥammad, familiei sale și tuturor companionilor săi![50]

50 La originea acestei lucrări se află o prelegere pe care am ținut-o în moscheea al-Khayf din Minā, după rugăciunea de Maghrib din ziua Tarwiyah, în anul 1430 h. Ea a fost transcrisă de pe înregistrare, apoi i-am adus modificări și adăugiri și am mutat unele pasaje înainte sau după altele. Am preferat să îi păstrez stilul oral, așa cum a fost în prelegere. Allah este Cel care dă izbândă.

Bibliografie

1. Al-Bazzār. Al-Musnad (citat prin Kashf al-Astār).
2. Al-Bukhārī. Al-Ṣaḥīḥ.
3. Muslim. Al-Ṣaḥīḥ.
4. Aḥmad. Al-Musnad.
5. Ibn Mājah. Al-Sunan.
6. Al-Tirmidhī. Al-Jāmiʿ.
7. Al-Nasāʾī. Al-Sunan.
8. Al-Ḥākim. Al-Mustadrak.
9. Al-Ṭabarānī. Al-Muʿjam al-Kabīr.
10. Abū Dāwūd al-Ṭayālisī. Al-Musnad.
11. Abū Dāwūd. Al-Sunan.
12. Al-Bayhaqī. Al-Sunan.
13. Ibn Rajab. Jāmiʿ al-ʿUlūm wa-al-Ḥikam.
14. Ibn al-Qayyim. Al-Wābil al-Ṣayyib.
15. Ibn Jarīr. Al-Tafsīr.
16. Al-Ṭabarī. Tahdhīb al-Āthār.
17. Al-Albānī. Al-Silsilah al-Ṣaḥīḥah.
18. Al-Albānī. Irwāʾ al-Ghalīl.
19. Al-Albānī. Ṣaḥīḥ al-Targhīb wa-al-Tarhīb.

Indice

asociere 5, 6, 9, 47, 50
cumpătare 70
evlavie 16, 18, 25, 35, 62
frăție 63
iertare 27
iḥrām 7, 27, 54, 55, 62, 63
jamarāt 41
milostenie 23
monoteism 5, 6, 8, 9, 42, 43
Muzdalifah 8, 47, 48, 60
păcate 1, 25, 33
pomenire 24
rugăciune 22, 24, 33, 37, 46, 60, 63, 73
talbiyah 5, 6, 7, 8, 9, 24, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 47, 48, 71, 72
Viața de Apoi 26, 58, 74
ʿArafāt 8, 40, 47, 48, 55, 56

Maqāṣid al-ḥajj

ȚELURILE PELERINAJULUI

Pelerinajul formează credința, purtarea și legătura cu Allah. Cincisprezece țeluri ale sale, despre monoteism, pomenire, urmarea Profetului, frăție și cumpătare, dincolo de simpla împlinire a riturilor.

Autor: ʿAbd al-Razzāq al-Badr

Traducere în limba română

Institutul Tawhid

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro